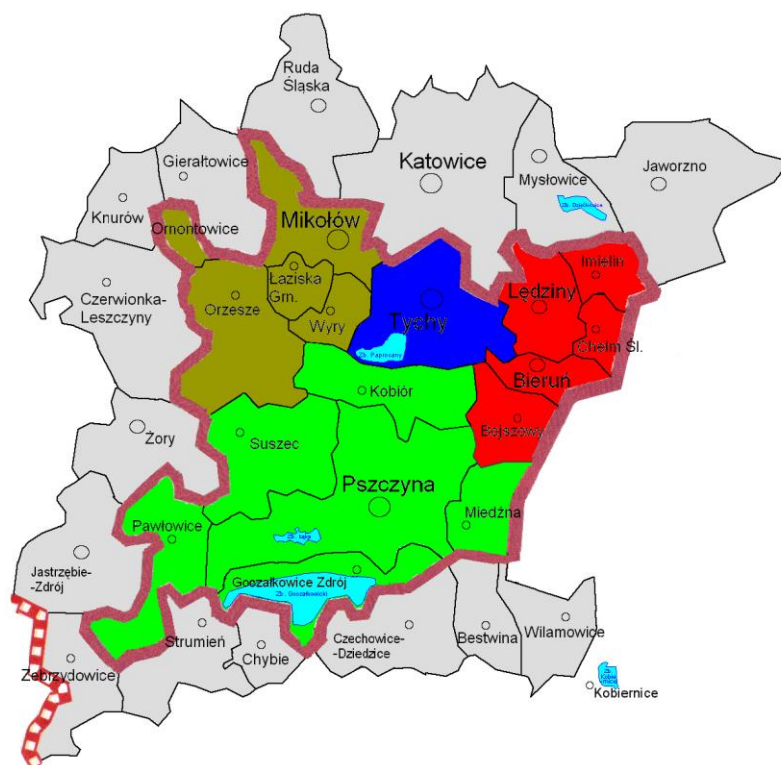

**Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
w Tychach**

**OCENA STANU BEZPIECZEŃSTWA
SANITARNEGO POWIATU
TYSKIEGO GRODZKIEGO
w 2020 roku**

*Obszar i ilość obiektów nadzorowany przez PSSE w Tychach
- dane z druków statystycznych*

<i>Dane</i>	<i>Powiat</i>				<i>Razem Powiaty</i>
	Tychy	Bieruńsko-Lędziński	Mikołowski	Pszczyński	
Obszar	81,81 km²	158,15 km²	233,10 km²	471,16 km²	944,22 km²
Liczba obiektów nadzorowanych	2940	1113	1874	2367	8294
Liczba ludności	127 590	59 776	98 990	111 539	397 895

Spis treści:

1. OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE TYSKIM GRODZKIM	4
2. STAN SANITARNY ZAKŁADÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA, MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ ORAZ KOSMETYKÓW	8
3. OCENA STANU SANITARNEGO URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW UŻYTKU PUBLICZNEGO	19
4. ODDZIAŁ LABORATORYJNY	25
5. OCENA WARUNKÓW ZDROWOTNYCH ŚRODOWISKA PRACY, PRZESTRZEGANIA PRZEPISÓW DOTYCZĄCYCH SUBSTANCJI CHEMICZNYCH I ICH MIESZANIN ORAZ PRZESTRZEGANIA ZAKAZU WYTWARZANIA I WPROWADZANIA DO OBROTU ŚRODKÓW ZASTĘPCZYCH LUB NOWYCH SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH.	27
6. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	30
7. OCENA PLACÓWEK NAUCZANIA I WYCHOWANIA	33
8. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO – ZDROWOTNA	34

1. OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W MIEŚCIE TYCHY

Wystąpienie zakażeń spowodowanych wirusem SARS-CoV-2 oraz zachorowań na chorobę wysoko zakaźną Covid-19 spowodowało szczególne zagrożenie dla zdrowia publicznego. Głównym celem działania PPIS w Tychach było ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa SARS-Cov-2 w populacji. W 2020 r. zgłoszono 4019 zachorowań na Covid-19, co stanowiło 90,3% wszystkich zarejestrowanych chorób zakaźnych w Mieście Tychy (zapadalność na 100 tys. ludności wynosiła 3150). Zachorowało 2155 kobiet i 1864 mężczyzn. Z powodu Covid-19 zmarło 113 osób. Wydawano decyzje administracyjne dotyczące izolacji lub kwarantanny, opracowywano ogniska Covid-19 w podmiotach leczniczych. W 2020 r. zgłoszono ogółem 4448 chorób zakaźnych co stanowiło 30,3% ogólnej liczby zgłoszonych chorób zakaźnych do PPIS w Tychach z powiatów objętych nadzorem (wzrost w stosunku do ubiegłego roku o 230%).

W celu wzmocnienia nadzoru epidemiologicznego nad zachorowaniami na Covid-19, PPIS w Tychach współorganizował przeprowadzenie badań przesiewowych wśród górników z kopalń węgla kamiennego. Przeprowadzenie badań przesiewowych generowało mnóstwo pracy, co w połączeniu z dużą ilością uzyskanych dodatnich wyników badań spowodowało duże zaangażowanie pracowników PSSE w Tychach. W działania przeciwepidemiczne byli zaangażowani wszyscy pracownicy stacji. Okresowo wprowadzono pracę w systemie trzy zmianowym. Dodatkowo do pracy w PSSE w Tychach zostali skierowani pracownicy Kopalni Węgla Kamiennego, stażyści z Urzędu Pracy, żołnierze Wojsk Obrony Terytorialnej, wolontariusze oraz pracownicy Stacji Sanitarno – Epidemiologicznych z innych województw. Na stronie internetowej PSSE w Tychach były dostępne wytyczne dotyczące profilaktyki Covid-19.

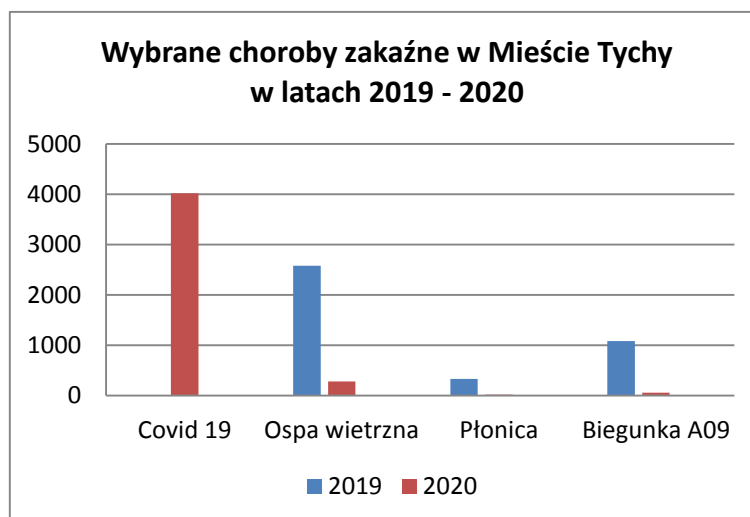
Znacząco zmniejszyła się liczba zarejestrowanych innych jednostek chorobowych. Zanotowano 3 zatrucia pokarmowe wywołane pałeczkami Salmonella (w roku ubiegłym 4 zachorowania), 21 zakażeń wywołanych przez Clostridium difficile (w ubiegłym roku 97 zakażeń), 10 wirusowych zakażeń jelitowych wywołanych przez rotawirusy (w roku ubiegłym 110), 4 wirusowe zakażenia jelitowe inne określone (w ubiegłym roku 75), 55 biegunek i zapaleń żołądkowo– jelitowych BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (w ubiegłym roku 489), 227 osp wietrznych (w ubiegłym roku 625), 15 płonic (w ubiegłym roku 55), 2 wirusowe zapalenia wątroby typu B przewlekłe (w ubiegłym roku 22), 3 styczości i narażenia na wściekliznę / potrzeba szczepień (w ubiegłym roku 10).

Ponadto, wystąpiły pojedyncze zachorowania na inne bakteryjne zakażenia jelitowe nieokreślone, wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone, świnkę i zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone.

Zarejestrowano trzech nowych nosicieli wirusa zapalenia wątroby typu B oraz pięciu nosicieli wirusa zapalenia wątroby typu C.

W kierunku pałeczek Salmonella i Shigella przeprowadzano badania bakteriologiczne próbek od osób chorych, ozdrowieńców po przebytej chorobie, osób ze styczości z chorym. Z powyższych badań nie wykryto nowych nosicieli pałeczek z grupy Salmonella.

Wykres nr 1

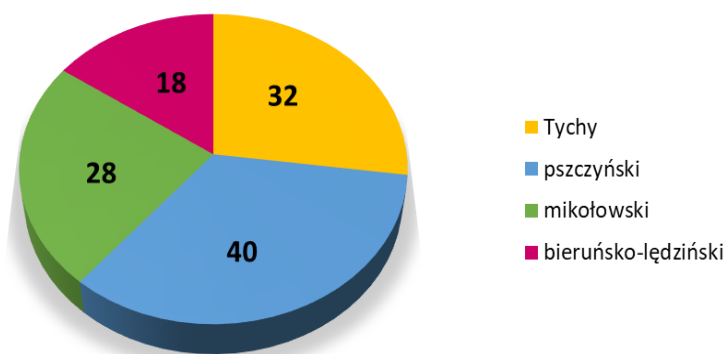

Nadzór nad wykonawstwem szczepień ochronnych

W mieście Tychy obowiązkowe szczepienia ochronne wykonywane były w 32 punktach szczepień (wykres nr 2). W przypadku osób do 20 roku życia program obowiązkowych szczepień ochronnych obejmował 24 587 osób.

Wykres nr 2

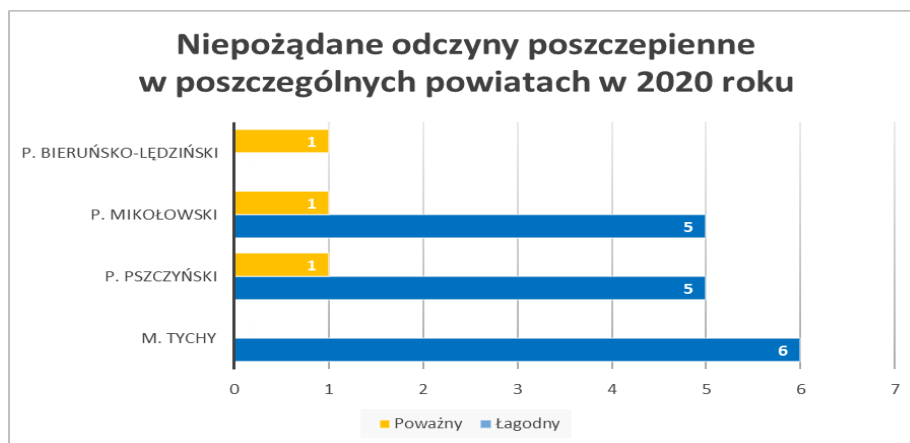
Ilość punktów szczepień w poszczególnych powiatach w 2020 roku

W 2020 r. na terenie objętym nadzorem zarejestrowano 1182 osoby uchylające się od obowiązku szczepień, z tego w mieście Tychy – 379. W porównaniu do ubiegłego roku odnotowano wzrost liczby uchylających się od szczepień w mieście Tychy o 5,57 %.

W 2020 r. zarejestrowano 19 niepożądanych odczynów poszczeniennych, w tym 6 na terenie miasta Tychy, które zostały zaklasyfikowane jako odczyny łagodne (wykres nr 3).

Wykres nr 3

W ramach nadzoru nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych oraz dokumentacją szczepień prowadzono szereg działań, między innymi:

- udzielano poradnictwa w zakresie obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych,
- przeprowadzono kontrole podmiotów leczniczych w zakresie uwzględniającym podejmowane działania przez lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej wobec osób uchylających się od obowiązku szczepień,
- podejmowano i/lub kontynuowano działania w zakresie egzekucji administracyjnej wobec opiekunów prawnych dzieci podlegających obowiązkowym szczepieniom ochronnym,
- prowadzono nadzór nad poprawnością i terminowością sprawozdawczości z realizacji szczepień ochronnych, w tym racjonalnego gospodarowania preparatami szczepionkowymi, właściwą dokumentacją wykonanych szczepień ochronnych obowiązkowych jak i zalecanych oraz zgłoszonych niepożądanych odczynów poszczepiennych.

Ocena podmiotów leczniczych

Sekcja epidemiologii wg stanu na dzień 31.12.2020 r. obejmowała nadzorem 974 podmioty lecznicze, z czego w mieście Tychy 406, co stanowi 41,68% ogólnej liczby nadzorowanych podmiotów. W grupie nadzorowanych podmiotów leczniczych są podmioty realizujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne (11), ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (151) oraz praktyki zawodowe lekarzy, dentystów i pielęgniarek (244).

Stacjonarne i całodobowe świadczenia medyczne w mieście Tychy realizowane były przez 6 szpitali (w tym 3 szpitale jednodniowe) oraz 5 podmiotów realizujących inne świadczenia zdrowotne w zakresie stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych (w tym 4 hospicja). Inspekcja Sanitarna podejmuje działania w każdym przypadku podejrzenia wystąpienia ogniska zakażenia szpitalnego.

W mieście Tychy w 2020 r. wystąpiły 4 ogniska zakażenia szpitalnego. Przyczyną wystąpienia: w jednym przypadku była *Klebsiella pneumoniae*, w trzech przypadkach wirus Sars-Cov-2. Ogólnie zakażeniu uległo 62 pacjentów, u których zakażenie potwierdzono badaniami laboratoryjnymi. Narażonych na zakażenie było 157 osób.

Wykres nr 4

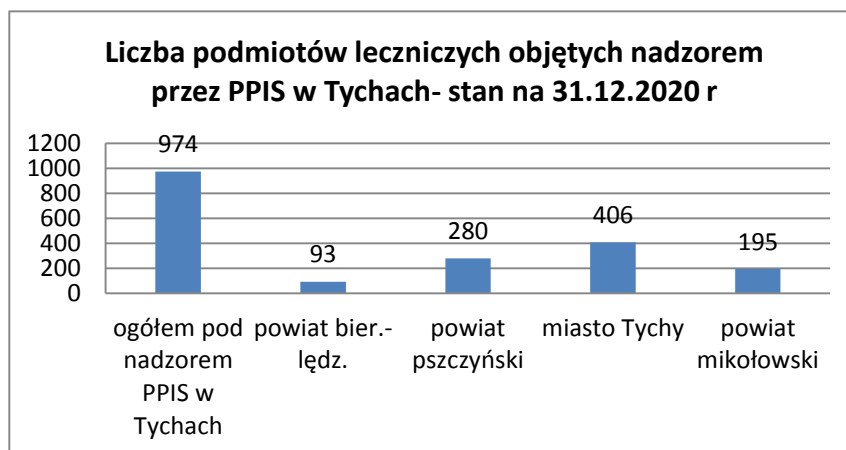

Tabela nr 1

Lp.	Rodzaj obiektów realizujących świadczenia zdrowotne w Mieście Tychy w 2020 r. będących pod nadzorem PPIS w Tychach	ilość
1	stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne (szpitale, zakłady rehabilitacji leczniczej, inne)	11
2	ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	151
3	praktyki zawodowe (lekarzy, dentyistów, pielęgniarek)	244
4	Ogółem	406

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego przeprowadzono 6 kontroli. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano 1 decyzję nakazującą usunięcie nieprawidłowości oraz 1 decyzję płatniczą. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in. niewłaściwego stanu higieniczno-sanitarnego pomieszczeń i urządzeń w podmiocie leczniczym.

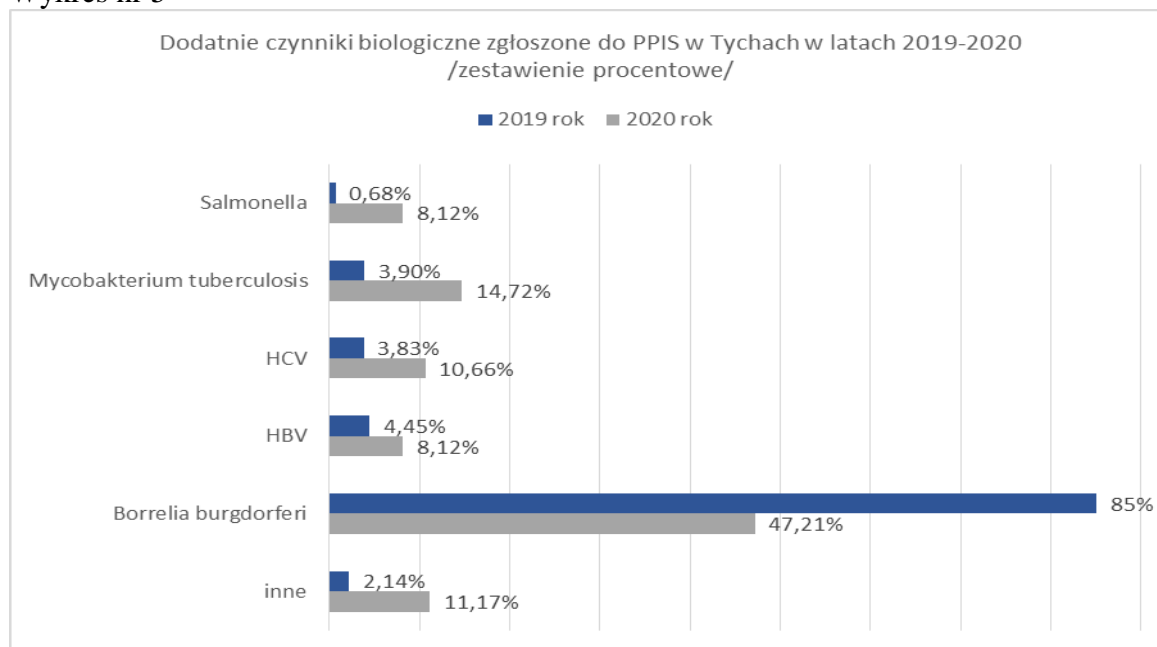
Prowadzony nadzór nad stanem sterylizacji wykazał, że w mieście Tychy zainstalowanych jest 85 urządzeń do sterylizacji wyrobów medycznych wielokrotnego użycia.

Badania skuteczności sterylizacji w urządzeniach wykonywane są wg obowiązujących procedur w tym zakresie. Każdorazowo podczas przeprowadzania kontroli ocenie podlegały procedury oraz sposób dokumentowania skuteczności procesów sterylizacji.

W 2020 r. zarejestrowano 197 dodatnich biologicznych czynników chorobotwórczych. W 2019 r. zarejestrowano łącznie 1462 dodatnie biologiczne czynniki chorobotwórcze. Zaobserwowano około 7,5 krotny spadek zarejestrowanych zgłoszeń. Największy procent dodatnich biologicznych czynników chorobotwórczych stanowiły zgłoszenia w kierunku *Borrelia burgdorferi*- 93 (47,21% wszystkich zarejestrowanych biologicznych czynników chorobotwórczych), następnie: *Mycobacterium tuberculosis*- 29 (14,72%), HBV- 16 (8,12%), pałeczki *Salmonella*- 16 (8,12%), HCV-21 (10,66%), co przedstawiono na wykresie nr 5.

Ponadto zarejestrowano zgłoszenia potwierdzające zakażenia: *Clostridium difficile*, wzw A, *Klebsiella pneumoniae*, *Streptococcus pneumoniae*, *Neisseria meningitidis*, *Campylobacter* oraz *Giardia lamblia*.

Wykres nr 5

W 2020 r. działania przeciwepidemiczne realizowane przez Inspekcję Sanitarną ściśle związane były z ogłoszonym stanem epidemii w kraju.

2. STAN SANITARNY ZAKŁADÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA, MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ ORAZ KOSMETYKÓW

Zapewnienie bezpiecznej żywności wymaga szeregu działań podejmowanych w sposób skoordynowany i zintegrowany. W tym celu wdrożono szereg norm prawnych w zakresie kontroli higieny żywności obowiązujących zarówno rolników, producentów, przetwórców i sprzedawców. Wszystkie te przepisy mają zapewnić spełnienie zasady „od pola do stołu”, czyli gwarantować bezpieczeństwo produktów żywnościowych na każdym etapie łańcucha produkcji i dystrybucji.

Charakterystyka nadzorowanych zakładów

W 2020 r. Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Tychach nadzorowała **4172** zakłady usytuowane na terenie **4** powiatów. Znaczna liczba zakładów zlokalizowana jest na terenach wiejskich i na peryferiach miast. Najliczniejszą grupę stanowią zakłady obrotu żywnością, następnie zakłady żywienia zbiorowego otwartego, zamkniętego oraz obiekty produkcji żywności. Na terenie działania tutejszej Stacji działają obiekty nowoczesne o wysokim standardzie, spełniające wymagania sanitarno – techniczne, funkcjonują również zakłady usytuowane w starym budownictwie, co wiąże się z ograniczonymi możliwościami ich modernizacji.

Ogólna ocena stanu sanitarnego zakładów żywieniowych i żywnościowych

W 2020 r. w ewidencji znajdowało się **1499** zakładów. We wszystkich zakładach objętych nadzorem przeprowadzono **280** kontroli urzędowych. Wydano **14** decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Winnych uchybień ukarano **15** mandatami karnymi na łączną kwotę **4000** zł (wykres nr 1).

Wykres nr 1. Działania kontrolne i represyjne w latach 2018 – 2020

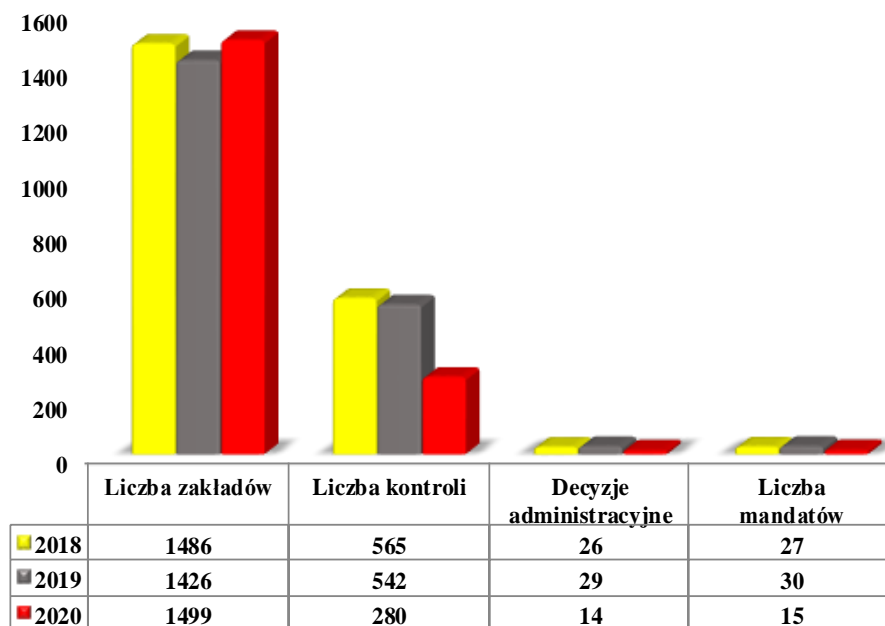
Zakłady produkcji żywności

Tabela nr 1. Rodzaje i liczba zakładów produkcji żywności

Rodzaje zakładów produkcji żywności	Liczba zakładów
Wytwórnice lodów	5
Automaty do lodów	4
Wytwórnice tłuszczów roślinnych	1
Piekarnie	14
Ciastkarnie	16
Przetwórnice owocowo-warzywne	1
Browary i słodownie	1
Zakłady garmażeryjne	5
Wytwórnice makaronów	1
Wytwórnice koncentratów spożywczych	1
Wytwórnice substancji dodatkowych	1
Inne wytwórnice żywności	16

W 2020 r. w ewidencji znajdowało się **66** zakładów, w których przeprowadzono **23** kontrole sanitarne. Wydano **1** decyzję administracyjną oraz nałożono **1** mandat karny na kwotę **100** zł.

Nieprawidłowości techniczne i sanitarne to:

- ściany w pomieszczeniach ciastkarni i piekarni: brudne, zakurzone,
- sufity w pomieszczeniach ciastkarni brudne, zakurzone w okolicy pieców z łuszczącą się farbą,
- zniszczone metalowe części stołów produkcyjnych,

- brak segregacji w urządzeniach chłodniczych - wyroby gotowe przechowywane razem z półproduktami,
- wyroby gotowe niezabezpieczone przed zanieczyszczeniem.

Zakłady Obrotu Żywnością

Tabela nr 2. Rodzaje i liczba zakładów obrotu żywnością

Rodzaje zakładów obrotu żywnością	Liczba zakładów
Sklepy spożywcze w tym hipermarkety	490
Kioski spożywcze	70
Magazyny hurtowe	47
Obiekty ruchome i tymczasowe	33
Środki transportu żywności	32
Inne obiekty obrotu żywnością	175

W 2020 r. w ewidencji znajdowało się **847** zakładów, w których przeprowadzono **158** kontroli urzędowych. Wydano **5** decyzji administracyjnych, nałożono **5** mandatów karnych na kwotę **1400** zł.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości techniczne i higieniczne to m.in.:

- brudne ściany i sufity we wszystkich pomieszczeniach zakładu,
- w pomieszczeniach zakładu brak porządku i czystości, brudne urządzenia i sprzęt,
- posadzki we wszystkich pomieszczeniach bardzo brudne, zaśmiecone, zakurzone, zalegające śmieci, kartony i papiery,
- opakowania z środkami spożywczymi zakurzone, zaśmiecone opiłkami drewna ze szlifowanych regałów,
- brak dojścia do punktów wodnych z uwagi na zgromadzone zbędne rzeczy,
- przetrzymywanie środków spożywczych na posadzkach,
- za zamrażarkami zalegają śmieci oraz środki spożywcze,
- w pomieszczeniu socjalnym przetrzymywane opakowania transportowe z pustymi butelkami po piwie,
- wydobywanie się nieprzyjemnego zapachu z pomieszczeń piwnicznych,
- ciastka z kremem oraz śledzie marynowane przetrzymywane poza urządzeniem chłodniczym w temp. +23°C mimo wytycznych dla produktu 6-8 °C,
- obecność śladów gryzoni w magazynie oraz na regałach w sklepie.

Obrót żywnością w systemie targowiskowym, obnośnym i obwoźnym.

Na terenie działania tutejszej Stacji, tj. **4** powiatów, zlokalizowanych jest **8** targowisk, na których prowadzony jest handel w kioskach, sklepach, autosklepach, straganach. Przeprowadzono **8** kontroli, nałożono 1 mandat karny na kwotę **200** zł.

Najczęściej stwierdzane uchybienia to m.in.:

- w miejscu sprzedaży środków spożywczych przez rolnika, brak informacji, że działalność prowadzona jest w ramach Rolniczego Handlu Detalicznego.

Zakłady Żywnienia Zbiorowego (żywnienie otwarte, mała gastronomia, żywnienie zamknięte)

Tabela nr 3. Rodzaje i liczba zakładów żywnienia zbiorowego

Rodzaje zakładów żywnienia zbiorowego	Liczba zakładów
Zakłady żywnienia zbiorowego otwarte	119
Zakłady małej gastronomii	204
Stołówki pracownicze	10
Bufety przy zakładach pracy	8
Bloki żywienia w szpitalach	4
Bloki żywienia w domach opieki społecznej	10
Stołówki w żłobkach i domach małego dziecka	26
Stołówki szkolne	25
Stołówki w przedszkolach	66
Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	3
Zakłady usług cateringowych	15
Inne zakłady żywienia	38

W 2020 r. w ewidencji znajdowało się **528** zakładów, w których przeprowadzono **95** kontroli urzędowych. Wydano **8** decyzji administracyjnych, nałożono **9** mandatów karnych na kwotę **2500** zł.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości techniczne to m.in.:

- niesprawne urządzenie do mycia i dezynfekcji szkła bufetowego,
- niesprawna technicznie zamrażarka,
- brak bieżącej, ciepłej i zimnej wody przy dwukomorowym zlewozmywaku w pomieszczeniu obróbki wstępnej warzyw,
- posadzki z ubytkami,
- ściany brudne, zakurzone z ubytkami i odpadającą farbą,
- sufity brudne i zakurzone we wszystkich pomieszczeniach zakładu,
- blaty robocze wraz z obrzeżami w pomieszczeniu obróbki wstępnej warzyw oraz obrzeża blatów roboczych w pomieszczeniu kuchni szorstkie, uszkodzone, ułamane, trudne do utrzymania w czystości,
- brak bieżącej, ciepłej i zimnej wody przy umywalce do mycia rąk,
- prowadzenie działalności niezgodnie z decyzją o zatwierdzeniu zakładu

Nieprawidłowości higieniczne (w dużej mierze zależne od zachowań personelu) to:

- używanie do produkcji środków spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości,
- brak w zakładzie procedur opartych na zasadach systemu HACCP,
- brak segregacji w urządzeniach chłodniczych,
- brak czystości i porządku w zakładzie,
- brudne urządzenia i lodówki,
- na ścianach w pomieszczeniu magazynowym tłuste plamy oraz zaschnięte pozostałości jaj,
- brudne posadzki z resztkami zaschniętego ciasta,
- w pomieszczeniu magazynowym na regale składowane wytłoczki z jajami niepoddanymi obróbce wstępnej,
- produkcja prowadzona bez złożenia wniosku o poszerzenie działalności zakładu,
- uszczelnienia silikonowe przy umywalce i zlewie bardzo brudne, łuszczące się,

- brudne wnętrza szafy chłodniczej, niedokładnie umyte,
- brudne bardzo tłuste wentylatory.

Zakłady produkujące i wprowadzające do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością oraz kosmetyki

Nadzorem objęto 7 wytwórni i 34 miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. W tej grupie zakładów przeprowadzono 3 kontrole.

Nadzorowi podlegają również 2 zakłady produkujące kosmetyki i 15 zakładów obrotu kosmetykami, przeprowadzono 1 kontrolę, w trakcie których nie stwierdzono nieprawidłowości.

Nadzór nad importem/eksportem

W związku z prowadzeniem nadzoru nad jakością zdrowotną żywności i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością wykonano 152 kontrole, w tym 0 kontroli środków transportu, skontrolowano 601 partii środków spożywczych, 29 partii materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, wydano 155 świadectw jakości zdrowotnej. Dopuszczono do obrotu wszystkie zgłoszone partie.

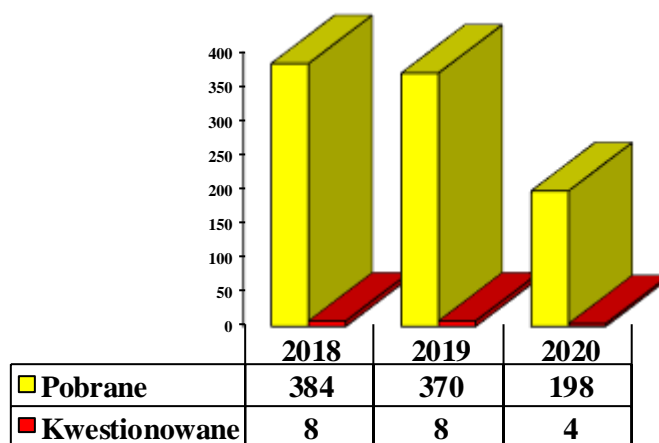
Jakość zdrowotna środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków

W 2020 r. na terenie powiatu tyskiego pobrano do badań laboratoryjnych **198** próbek środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Zakwestionowano **4** próbki żywności z uwagi na (wykres nr 2):

- pod względem mikrobiologicznym: obecność bakterii *Campylobacter* w podrobach drobiowych.

Wykres nr 2. Próbki pobrane/kwestionowane w latach 2018-2020

Wnioski i interwencje

W 2020 r. rozpatrzono ogółem **34** wnioski. Nałożono **5** mandatów karnych na łączną kwotę **1100** zł, wydano **1** decyzje administracyjną.

Najczęściej wnioski dotyczyły:

niewłaściwej jakości zdrowotnej środków spożywczych:

- sprzedaż jabłek o zmienionych cechach organoleptycznych,
- sprzedaż słodyczy (cukierki Michaszkki) z żywymi larwami,
- mięso mielone po zjedzeniu którego dwie osoby miały objawy chorobowe,
- wprowadzanie do obrotu suplementów diety bez historii spożycia,
- wędliny na stoisku mięsno-wędliniarskim niezabezpieczone przed zanieczyszczeniem,

- sprzedaż ciasta drożdżowego z jabłkami o nie właściwych cechach organoleptycznych,
- sprzedaż kury mięsnej nieświeżej,
- niehigieniczna sprzedaż w punkcie gastronomicznym – sprzedawca bez maseczki, bez rękawic, porcuje i wydaje kurczaka jednocześnie pobiera należność,
- niewłaściwe noszenie maseczek przez personel stoiska mięsno – wędliniarskiego,
- ciało obce (fragment łańcuszka) w produkcie Kubuś Mus,
- sprzedaż porcjowanej gotowanej karkówki w której po rozkrojeniu była czarna maź z granulakami,
- sprzedaż wędzonej makreli z białymi robakami,
- ciało obce (metalowa zszywka) w soku „Kubuś – GO”,
- w opakowaniu Popcornu stwierdzono obecność odłamka szkła,
- obecność pleśni w napoju „Jabłko – mięta”,
- sprzedaż środków spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości/terminu przydatności do spożycia,
- oferowanie nieświeżych posiłków obiadowych,
- sprzedaż karpia pokrytego pleśniawkami.

niewłaściwe warunki higieniczno-sanitarne:

- obecność żywych gryzoni w pomieszczeniach sklepu,
- wydobywający się fetor z kominów zakładu o zapachu rozkładających się ludzkich zwłok,
- wniosek lokatora bloku mieszkalnego na uciążliwości związane z nieustającym hałasem podczas produkcji kotletów schabowych,
- ekspozycja makreli wędzonej poza urządzeniem chłodniczym.

Tabela nr 4. Wnioski o interwencję

Wnioski o interwencję		
Rok	Liczba zgłoszonych wniosków	Liczba mandatów karnych/kwota
2018	32	5/1600
2019	32	8/1800
2020	34	5/1100

Powiadomienia typu RASFF i RAPEX

System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF) oraz Niebezpiecznych Produktach Nieżywnościowych (RAPEX) to systemy przekazywania informacji między urzędami ds. kontroli żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków.

W przypadku zidentyfikowania jakiegokolwiek zagrożenia zdrowia konsumentów umożliwia on sprawne i szybkie przekazywanie informacji, które są oceniane i jeżeli istnieje zagrożenie zdrowia konsumentów podejmowane są działania określone procedurami.

W 2020 r. otrzymano **4 powiadomienia RAPEX** oraz **104 powiadomienia alarmowe i informacyjne** w ramach systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych **RASFF**.

Przyczynami dla których dany produkt został zgłoszony do systemu RASFF i RAPEX było m.in.:

- przekroczenie parametrów mikrobiologicznych w następujących produktach: przyprawy, produktach mięsnych, jajach, w okładzinach na obuwie w fermie drobiu;

- zawartość nieautoryzowanych substancji w suplementach diety;
- migracja pierwszorzędowych amin i pochodnych z produktów z poliamidu oraz kadmu w przedmiotach szklanych, obecność kadmu i ołowiu w odżywkach dla dzieci oraz zarodkach pszennych;
- obecność zanieczyszczeń fizycznych w słodyczach;
- przekroczenie dopuszczalnego poziomu mykotoksyn w przetworach zbożowo-mącznych i owocach suszonych;
- przekroczenie tlenu etylenu w sezamie oraz produktach zbożowo-mącznych z sezamem a także w mielonym amarantusie;
- stwierdzenie 3-MCPD (3-monochloropropan-1,2-diol) w margarynie śniadaniowej, oleju z ryżu;
- wprowadzanie do obrotu suplementu diety, którego skład jest tożsamy ze składem produktu leczniczego, nieprawidłowe oświadczenia zdrowotne;
- obecność niezdeklarowanych zapachowych substancji alergennych w kosmetykach;
- przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydów w produktach żywnościowych;
- nieprawidłowe cechy organoleptyczne tj. zapach w produktach spożywczych;
- przekroczenie dopuszczalnej zawartości benzo-a-pirenu w produktach spożywczych.

W nadzorowanych obiektach monitorowano proces wycofywania tych produktów z obrotu handlowego. W większości przypadków producenci lub dystrybutorzy sami podejmowali takie działania.

Kategorie produktów	Powiadomienia alarmowe	Powiadomienia informacyjne
Mięso i przetwory mięsne	13	30
Przetwory zbożowo - mączne	8	7
Wyroby cukiernicze i ciastkarskie	1	1
Materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością	4	1
Zioła i przyprawy	10	0
Suplementy diety	2	6
Inne (owoce suszone, warzywa świeże, jaja, ser, olej z ryżu oraz z sezamu, wino, nabiał, margaryna)	11	10
RAPEX (dot. produktów kosmetycznych)	4	0
RAZEM	53	55

Akcje i działania dodatkowe wykonywane na terenie 4 powiatów nadzorowanym przez PPIS w Tychach.

Ocena placówek wypoczynku dzieci i młodzieży

W 2020 r. prowadzono nadzór nad przebiegiem wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży. W ramach akcji w czasie wypoczynku:

- letniego przeprowadzono 4 kontrole, (w tym 1 zakład, który dostarczał posiłki dla uczestników wypoczynku letniego, 1 kontrola w zakładzie żywienia zbiorowego otwartego, 1 kontrola w zakładzie żywienia zbiorowego zamkniętego, w którym posiłki dostarczane były przez firmę cateringową, oraz 1 kontrola zakładu żywienia zbiorowego otwartego w którym posiłki również dostarczane były przez firmę cateringową),
- zimowego przeprowadzono 8 kontroli (w tym 3 zakłady, które dostarczały posiłki dla uczestników wypoczynku zimowego, oraz 2 kontrole zakładów żywienia zbiorowego otwartego i 3 kontrole w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego, w których prowadzone było żywienie).

W trakcie przeprowadzonych kontroli stwierdzono zły stan sanitarno-porządkowy zakładu w związku z powyższym nałożono mandat karny 1/200, nie odnotowano skarg.

Trasy turystyczne

Oceną objęto: Wytwórnice lodów i automaty, piekarnie, sklepy spożywcze i kioski, zakłady żywienia zbiorowego otwartego, zakłady małej gastronomii, zlokalizowane przy trasach szybkiego ruchu. W sezonie letnim 2020 r. przeprowadzono w wymienionych grupach **96** kontroli. W wyniku przeprowadzonych kontroli nałożono **3** mandaty karne na kwotę **1200 zł**. Wydano **4** decyzje administracyjne. Zbadano **10** próbek środków spożywczych, których nie kwestionowano.

Główne stwierdzone uchybienia sanitarno – porządkowe to:

- obecność szkodników zbożowo-mącznych;
- zły stan sanitarny i techniczny zakładu;
- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia.

Ocena sposobu żywienia za 2020 r.

Oceną sposobu żywienia objęto 10 zakładów żywienia zbiorowego (4 żłobki, 3 przedszkola, 3 szkoły). Wykonano badania laboratoryjne 4 posiłków pobranych ze żłobków a teoretycznie przeanalizowano 8 próbek zestawień dekadowych, z czego 8 (tj. 100%) wykazywało nieprawidłowości. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.: niewłaściwie zestawionych jadłospisów, zaniżonej wartości składników odżywczych, w szczególności wapnia i witaminy D, za małej wartości energetycznej.

Analizując sposób żywienia dzieci i młodzieży stwierdzono:

- posiłki niewłaściwie zbilansowane pod względem wartości odżywczej oraz doboru produktów z niektórych grup, chociaż jadłospisy okazane do oceny były bardzo urozmaicone,
- wartość energetyczną odbiegającą od zalecanej normy żywieniowej,
- małe wykorzystanie produktów z grupy mleka i przetworów mlecznych,
- za wysoki udział sodu w stosunku do zalecanych norm.

Na podstawie analizy przygotowano zalecenia, które przekazano dyrektorom placówek.

W odpowiedzi na wystosowane zalecenia, dyrektorzy placówek zadeklarowali wprowadzenie natychmiastowych zmian w bieżącym planowaniu żywienia dzieci.

Bezpieczeństwo produktów kosmetycznych

- W związku z otrzymaniem informacji o niewłaściwym oznakowaniu produktu kosmetycznego pn. Pasta do zębów Węgiel i kurkuma, który został zakupiony za pośrednictwem portalu Allegro, przeprowadzono kontrolę w zakresie weryfikacji oznakowania przedmiotowego produktu kosmetycznego. W trakcie kontroli ustalono, że ww. produkt jest prawidłowo oznakowany, posiada wszystkie niezbędne informacje podane zgodnie z art. 19 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego

- i Rady (WE) Nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczące produktów kosmetycznych, trwale umieszczone na opakowaniu produktu kosmetycznego.
- W związku z informacją w sprawie nieprawidłowo oznakowanych produktów kosmetycznych oferowanych w salonie fryzjerskim, a w szczególności braku etykiet w języku polskim, przeprowadzono czynności wyjaśniające. W toku tych działań wyjaśniono, że przedmiotowe produkty w momencie zakupu były opatrzone właściwymi etykietami.
 - W związku z powiadomieniem w systemie RAPEX dotyczącym Farby do włosów BLACK HENNA zawierającej p-fenylendiaminy oraz braku na etykiecie wymaganych napisów ostrzegawczych, dokonano przeglądu 3 stron internetowych. Nie stwierdzono oferowania do sprzedaży ww. produktu.
 - Na wniosek klienta dotyczący oferowania do sprzedaży za pośrednictwem portalu Allegro przeterminowanego produktu typu emulsja skóra trądzikowa podjęto działania wyjaśniające. Uzyskano informację, że zamieszczenie nieprawidłowej daty było niedopatrzaniem Strony. Data została niezwłocznie skorygowana, a Strona okazała fakturę zakupu kosmetyku.
 - W związku z powiadomieniem w systemie RAPEX dotyczącym obecności alergenów zapachowych nie wskazanych w składzie zamieszczonym na opakowaniu Wód perfumowanych. Na nadzorowanym terenie obejmującym 4 powiaty nie stwierdzono oferowania do sprzedaży ww. produktu.
 - W związku z informacją w sprawie obecności w sprzedaży „odżywek do paznokci” zawierających formaldehyd, przeprowadzono 6 kontroli, w trakcie których nie stwierdzono wprowadzania do obrotu kwestionowanego produktu.

Nadzór nad żywnością prozdrowotną (suplementy diety, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, środki spożywcze wzbogacone witaminami i składnikami mineralnymi)

W 2020 r. w związku z prowadzonym nadzorem nad żywnością prozdrowotną przeprowadzono 15 kontroli urzędowych podmiotów wprowadzających do obrotu ww. żywność, w tym 1 w wytwórni suplementów diety, 7 kontroli sklepów, 7 kontroli stron internetowych. Ponadto w 10 przypadkach prowadzono działania wyjaśniające.

Kontrole podejmowano w następstwie otrzymanych pism od właściwych PPIS w kraju i GIS oraz w związku ze złożonymi wnioskami. Podejmowane działania dotyczyły: przekroczenia dozwolonej dawki składnika, nieprawidłowej etykiety produktu, braku powiadomienia do GIS, zakazu wprowadzania do obrotu, niewłaściwego znakowania dotyczącego składu, stosowania niewłaściwych oświadczeń zdrowotnych, zawartości składnika bez historii spożycia, sprzedaży suplementów diety bez złożenia wniosku o wpis zakładu do rejestru, zawartości niedozwolonych substancji oraz wprowadzania do obrotu produktów leczniczych jako suplementów diety, sprzedaży suplementów diety z przekroczonymi bezpiecznymi poziomami.

W dwóch przypadkach wnioskowano o wymierzenie kary do ŚPWIS w związku z prowadzeniem działalności bez złożenia wniosku o wpis, przypisywanie suplementowi diety działania leczniczego oraz zastosowano pouczenia stron. W następstwie podjętych działań przedsiębiorcy poprawili informacje na stronach internetowych oraz dokonali zmian w treści etykiet. W przypadkach, w których stwierdzono, iż kontrolowany podmiot nie jest pierwszym wprowadzającym do obrotu ww. produkty na terytorium RP, sprawy przekazano pod nadzór właściwych PPIS w kraju.

W jednym przypadku przekazano sprawę Śląskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Farmaceutycznemu w związku ze stanowiskiem Prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych w Warszawie, z którego wynika, że wprowadzany do obrotu produkt jako suplement diety spełnia kryterium produktu

lecniczego w rozumieniu ustawy z 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne, ze względu na skład i prezentację wskazującą na działanie lecznicze.

W związku z interwencją dotyczącą sugerowania działania leczniczego przy opisie produktów konopnych oferowanych do sprzedaży za pośrednictwem strony internetowej prowadzono działania wyjaśniające, w toku których między innymi ustalono, że wprowadzane są do obrotu suplementy diety, żywność ogólnego spożycia, nasiona konopi oraz olejki i susze do waporyzacji. W związku z powyższym sprawę w zakresie wprowadzania do obrotu nasion konopi przekazano odpowiednio do Komendy Powiatowej/Miejskiej Policji. Natomiast Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Katowicach poinformowano o przypisywaniu działania leczonego olejkom i suszom konopnym przeznaczonym do waporyzacji.

Zgodnie z planem poboru próbek na 2020 r. pobrano **13 próbek suplementów** diety do badań w różnych kierunkach (metale, witaminy i składniki mineralne, substancje słodzące), których nie kwestionowano.

Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną

- Udzielano sobie wzajemnej pomocy merytorycznej z zakresu obowiązujących przepisów prawnych oraz udostępniano niezbędne w wykonywanej pracy akty prawne/procedury/instrukcje,
- przekazywano informacje dotyczące naruszeń w zakładach nadzorowanych zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową
- wzajemnie przekazywano informacje o wynikach badań środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego oraz listy zakładów, które oprócz środków spożywczych produkują również materiał paszowy dla zwierząt.

Współpraca z Inspekcją Farmaceutyczną

- Wypełniając zapisy porozumienia o współpracy przekazano informację do Inspekcji Farmaceutycznej o zamiarze przeprowadzenia kontroli tematycznej w zakładach podlegających wspólnemu nadzorowi oraz o zamiarze poboru próbek do badań laboratoryjnych,
- udzielano sobie wzajemnej pomocy merytorycznej z zakresu obowiązujących przepisów prawnych,
- w jednym przypadku przekazano sprawę Śląskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Farmaceutycznemu w związku ze stanowiskiem Prezes Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych w Warszawie, z którego wynika, że suplement diety spełnia kryterium produktu leczniczego w rozumieniu ustawy z 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne, ze względu na skład i prezentację wskazującą na działanie lecznicze.

Współpraca z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcją Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych i Inspekcją Ochrony Środowiska

- W ramach współdziałania tych inspekcji realizując zapisy porozumienia pobierano do badań próbki owoców i warzyw pochodzących z produkcji pierwotnej. Próbki pobierano w kierunku metali szkodliwych dla zdrowia. Nie stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych poziomów.

Współpraca z Inspekcją Handlową

- Przekazywano informacje dotyczące naruszeń w zakładach.

Współpraca z Policją

- W roku sprawozdawczym udzielano informacji z zakresu obowiązujących przepisów prawnych,
- zgodnie z art. 6 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 14 marca 1985 r. (Dz. U. 2021, poz. 195 tj.) do zadań tego organu należy między innymi organizowanie, prowadzenie, koordynowanie i nadzorowanie działalności oświatowo-zdrowotnej w celu ukształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych. W ramach tych zadań z inicjatywy Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego przeprowadzono akcję, której celem było przypomnienie społeczeństwu o podstawowych zasadach profilaktyki zakażeń wirusem SARS-CoV-2. W ramach akcji pracownicy PSSE w Tychach dystrybuowali materiały informacyjno-edukacyjne w formie ulotki „Koronawirus. Przestrzegaj podstawowych zasad bezpieczeństwa i higieny”. W trakcie ww. akcji wspólnie z funkcjonariuszami Policji sprawdzano stosowanie się społeczeństwa do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2316 ze zm.).

Analiza i wnioski w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego żywności:

- uruchamianie zakładów wprowadzających nowoczesne technologie i o bardzo wysokim standardzie,
- inwestowanie w nowe wyposażenie i modernizowanie istniejących linii technologicznych,
- właściwą ocenę ryzyka w ramach posiadanych procedur oraz zapobieganie nieprawidłowościom,
- wzrost świadomości, fachowości i odpowiedzialności przedsiębiorców oraz osób zatrudnionych w obrocie i przy produkcji żywności,
- podnoszenie estetyki zakładów,
- oceniając sytuację lokalną w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego żywności stwierdzono niższy niż w roku ubiegłym odsetek próbek kwestionowanych,
- stwierdzano przypadki: prowadzenia działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i o wpis zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS oraz przypisywanie środkowi spożywczemu właściwości leczniczych.

W związku z ogłoszeniem od 20.03.2020 r. na terytorium RP stanu epidemii SARS-CoV-2 pracownicy sekcji NS/HŻŻ wykonywali następujące działania:

- współpraca z sekcją Epidemiologii w przeprowadzaniu wywiadów epidemiologicznych i obejmowanie nadzorem osób zakażonych oraz osób z kontaktu,
- kontrola obiektów wytypowanych jako miejsca odbywania kwarantanny i izolacji,
- kontrole i wizytacje związane z respektowaniem ograniczeń COVID,
- kontrole i wizytacje zakładów żywnościowych oraz usługowych we współpracy z Komendą Miejską Policji w Tychach.

3. OCENA STANU SANITARNEGO URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW UŻYTKU PUBLICZNEGO

Nadzorem Higieny Komunalnej i Środowiska objętych jest **1868** obiektów, z czego w powiecie tyskim znajduje się łącznie **619** obiektów, w tym **158** placówek służby zdrowia. W celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych przeprowadzono na nadzorowanym terenie łącznie **147** kontroli sanitarnych, w tym **53** kontrole na terenie powiatu tyskiego.

W miesiącu lutym 2020 r. pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej przeprowadzali kontrole sanitarne w obiektach wytypowanych do utworzenia obiektów kwarantannowych.

Zakres kontroli dotyczył oceny bieżącego stanu higieniczno - sanitarnego z szczególnym uwzględnieniem dostępności przedmiotowych miejsc oraz przewidywanego czasu do osiągnięcia gotowości do przyjmowania osób przeznaczonych do kwarantanny. Została poszerzona lista obiektów wytypowanych do utworzenia obiektów kwarantannowych znajdujących się w załączniku nr 20 do Wojewódzkiego Planu Działań na Wypadek Wystąpienia Epidemii. Na ten cel wyznaczono Hotel Aros przy ul. Oświęcimskiej 51 oraz Hotel Daria przy ul. Składowej 2.

Kontrolą objęto ww. Hotel Aros przy ul. Oświęcimskiej 51, Hotel Daria przy ul. Składowej 2 Hotel Tychy przy ul. Jana Pawła II oraz Hotel Flora przy ul. Katowickiej 10.

Od marca 2020r. pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej współpracowali z sekcją Epidemiologii podczas działań związanych z walką z pandemią Covid - 19, poprzez przeprowadzanie wywiadów epidemicznych i obejmowanie nadzorem osób zakażonych oraz osób z kontaktu.

W ramach akcji wizytacji/kontroli w terenie, dotyczących przestrzegania zakazów i nakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii pracownicy sekcji Higieny Komunalnej przy współpracy z policją edukowali wybrane grupy przedsiębiorców rozdając ulotki i materiały edukacyjne oraz tzw. mandaty zaufania. W sposób szczególny zwracano uwagę czy przestrzegany jest obowiązek zakrywania ust i nosa, czy zapewniono klientom rękawiczki jednorazowe lub środki do dezynfekcji rąk oraz jakimi środkami dezynfekuje się kosze/wózki. Wizytacje/kontrole przeprowadzono w galerii handlowej, zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, studiach tatuażu, hotelach, kościołach, aptekach, ośrodkach kultury, obiektach sportowych, pływalniach, trasach turystycznych, dworcu PKP, ustępach publicznych i środkach transportu itp.

Z inicjatywy Śląskiego Powiatowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego przeprowadzano wizytacje, których celem było przypominanie społeczeństwu o podstawowych zasadach profilaktyki zakażeń wirusem SARS – CoV – 2. Pracownicy dystrybuowali materiały informacyjno – edukacyjne w sklepach znajdujących się w galeriach handlowych. W ramach tej akcji wspólnie z funkcjonariuszami Policji sprawdzano stosowanie się do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2020r. poz. 2316 z późn. zm.)

Obiekty użyteczności publicznej

Baseny kąpielowe – w ewidencji 6 obiektów, skontrolowano 2 obiekty, przeprowadzono 2 kontrole.

Baseny zlokalizowane przy szkołach

W 2020 r. ŚPWIS w Katowicach przekazał, w celu objęcia bieżącym nadzorem sanitarnym basen w Zespole Szkół nr 5 w Tychach przy ul. Edukacji 11.

Basen przy Sportowej szkole podstawowej nr 19 w Tychach. Na wniosek Strony PPIS w Tychach wydał decyzję prolongującą, dotyczącą usunięcia nieprawidłowości do dnia 30.09.2021r.

Park wodny – w ewidencji 1 obiekt, nie przeprowadzono kontroli.

Domy pomocy społecznej – w ewidencji 8 obiektów, przeprowadzono 1 kontrolę.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego przeprowadzono kontrolę sanitarną w Środowiskowym Domu Samopomocy „Mozaika” w Tychach przy ul. Mikołowskiej 22. Obiekt jest przeznaczony dla osób z diagnozą psychiatryczną. W obiekcie przeprowadzono remont polegający na odnowieniu ścian i sufitów, wymianie stolarki drzwiowej oraz pokryciu posadzek panelami oraz płytkami grysowymi.

Hotele - w ewidencji 8 hoteli, przeprowadzono 6 kontroli, skontrolowano 5 obiektów.

Na wniosek strony przeprowadzono kontrolę w Hotelu „Daria” w Tychach przy ul. Składowej 2 oraz w Hotelu „AB” w Tychach przy ul. Oświęcimskiej 148, celem dostosowania obiektów do wymogów sanitarno-higienicznych oraz kategoryzacji hotelów.

Ponadto, skontrolowano dwa hotele, które zostały wytypowane jako obiekty kwarantannowe.

Inne obiekty świadczące usługi hotelarskie - w ewidencji znajduje się 6 obiektów świadczących usługi hotelarskie, nie przeprowadzono kontroli.

Zakłady fryzjerskie, fryzjersko – kosmetyczne, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej: w ewidencji 296 obiektów.

Zakłady fryzjerskie - w ewidencji 122 zakłady, przeprowadzono 9 kontroli, skontrolowano 7 zakładów.

Zakłady kosmetyczne - w ewidencji 103 zakłady, nie przeprowadzono kontroli.

Zakłady odnowy biologicznej – w ewidencji 36 obiektów, przeprowadzono 4 kontrole.

Zakłady tatuażu - w ewidencji 7 obiektów, nie przeprowadzono kontroli.

Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjersko-kosmetycznych – w ewidencji znajduje się 28 zakładów,

W skontrolowanych zakładach fryzjerskich, zakładach odnowy biologicznej, zakładach fryzjersko-kosmetycznych przy obsłudze klienta w trakcie świadczenia usług mogących powodować naruszenie ciągłości tkanki używa się materiałów jałowych oraz sterylnych narzędzi.

Skontrolowano obiekty oferujące usługi solaryjne, w trakcie których stwierdzono właściwy stan sanitarno-porządkowy. Właściciele w widocznym miejscu wywiesili czytelną informację zgodnie ze wzorem podanym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 18 stycznia 2018 r. (Dz. U. 2018r. poz. 275) o treści: „Zakaz udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18 roku życia (art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium); oraz o ryzyku związanym z korzystaniem z solarium - Minister Zdrowia ostrzega: korzystanie z solarium zwiększa ryzyko zachorowania na nowotwór złośliwy skóry”. Obiekty oceniono jako dobre. W 2020 r. w dalszym ciągu były przeprowadzane kontrole sprawdzające spełnienie wymagań określonych w wyżej cytowanej ustawie w zakresie kompetencji PIS.

Tereny rekreacyjne, parki – w ewidencji 7 obiektów, przeprowadzono 1 kontrolę w sezonie letnim.

Ośrodek Wypoczynkowy „Paprocany” w Tychach przy ul. Parkowej 17 zarządzany przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Tychach znajduje się nad Jeziorem Paprocany. Przed otwarciem kąpieliska firma zewnętrzna przeprowadziła przegląd placu zabaw. W toaletach przy umywalkach znajdują się dozowniki z mydłem w płynie oraz podajniki z ręcznikami

jednorazowego użycia. W związku z obostrzeniami dotyczącymi pandemii przed wejściem do toalet ustawiono automatyczny dozownik do dezynfekcji rąk. W szaletach zapewniono stałą obsługę, która przeprowadza mycie i dezynfekcję urządzeń i pomieszczeń.

Dworce, stacje kolejowe – nie przeprowadzono kontroli.

Pralnie – w ewidencji 3 obiekty, skontrolowano 1, przeprowadzono 1 kontrolę.

Skontrolowany obiekt świadczy usługi pralnicze dla osób fizycznych, hoteli i placówek służby zdrowia. Wyposażony jest w nowoczesne urządzenia pralnicze. W trakcie kontroli stwierdzono, że obiekt utrzymany jest w właściwym stanie higieniczno-sanitarnym i technicznym.

Zakłady usług pogrzebowych – w ewidencji 5 obiektów, nie przeprowadzono kontroli.

Domy Przedpogrzebowe - w ewidencji 2 obiekty, nie przeprowadzono kontroli.

Ośrodek interwencji kryzysowej – w ewidencji 1 obiekt, nie przeprowadzono kontroli.

Środki transportu publicznego – w ewidencji 2 podmioty, przeprowadzono 2 kontrole.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego skontrolowano:

Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. w Tychach, ul. Towarowa 1

Tyskie Linie Trolejbusowe Sp. z o.o. w Tychach, ul. Towarowa 3

Ogółem skontrolowano 10 środków transportu – 10 środków transportu publicznego, 22 samochody do przewozu zwłok i szczątków ludzkich, 3 samochody do transportu chorych.

Kontrolą objęto:

Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej w Tychach przy ul. Towarowej 1, posiada na stanie 181 pojazdów. Skontrolowano 5 autobusów. PKM obsługuje 4 powiaty: mikołowski, Miasto Tychy, pszczyński, Katowice i Oświęcim. W związku ze stanem epidemii podjęte zostały następujące działania ze strony przewoźnika: codziennie każdy autobus poddawany jest dodatkowej dezynfekcji specjalnymi środkami przecierane są wszelkie powierzchnie z którymi stykają się pasażerowie (w szczególności poręcze, przyciski, kasowniki itp.). W pojazdach wydzielone zostały strefy tzw. „Stefa pracy kierowcy” w pobliżu kabin kierowców niedostępne dla podróżnych. Tymczasowo nie można korzystać z przednich drzwi. Kierowcy prowadzą sprzedaż biletów za gotówkę. W autobusach obowiązkowo należy zakrywać usta i nos. W związku ze zmianą przepisów dotyczących liczby przewożonych pasażerów w czasie stanu epidemii w autobusach podróżuje tyle osób, ile wynosi 30% wszystkich miejsc siedzących i stojących a połowa miejsc siedzących pozostaje wolna. Do godziny 14⁰⁰ autobusy są sprzątane i dezynfekowane wewnątrz przez firmę zewnętrzną zgodnie z umową na terenie bazy. Mycie zewnątrz odbywa się na terenie myjni Hallo Fadom przy ul. Przemysłowej 55. W razie potrzeby przeprowadzane są zabiegi dezynsekcji i dezynfekcji przez firmę specjalistyczną DDD.. Część autobusów wyposażona jest w pojemniki na odpady komunalne wyłożone workami foliowymi. Odpady usuwane są do kontenera zlokalizowanego na terenie Bazy PKM.

Tyskie Linie Trolejbusowe Sp. z o.o. w Tychach, posiadają na stanie 26 trolejbusów Solaris Trollino. Aktualnie obsługują 6 linii na terenie miasta Tychy. Skontrolowano 5 trolejbusów, które utrzymane były w odpowiednim stanie sanitarno- porządkowym. Utrzymaniem bieżącej czystości wewnątrz pojazdów zajmują się kierowcy, a po skończonym kursie trolejbusy są gruntownie sprzątane i dezynfekowane przez pracowników spółki TLT. Ponadto, mycie z zewnątrz odbywa się na zlecenie przez specjalistyczną firmę zewnętrzną. W dniu kontroli były prowadzone prace mające na celu modernizację nawierzchni zajezdni trolejbusowej oraz remont myjni w zajezdni. W dniu kontroli zapewniony był zapas środków myjących i dezynfekcyjnych. Obecnie w trakcie pandemii wydzielona jest strefa pracy kierowcy. Informacje dotyczące obostrzeń w trakcie pandemii umieszczone były na drzwiach

wejściowych i wewnątrz trolejbusów. Informacje dotyczyły obowiązku noszenia maseczki oraz maksymalnej liczby pasażerów w pojeździe.

W 2020 r. wpłynęły 2 interwencje. Przeprowadzono 3 kontrole sanitarne.

Anonimowa interwencja na zakład fryzjerski zlokalizowany w Tychach. Dotyczyła bałaganu i braku dezynfekcji przyborów kosmetycznych i fryzjerskich. Podczas kontroli potwierdzono zasadność interwencji. Na właściciela zakładu nałożono mandat karny w wysokości 300 zł oraz wszczęto postępowania administracyjne w celu wydania decyzji administracyjnej na szereg usterek natury technicznej.

Interwencja dotycząca lokalizacji oraz niewłaściwego stanu sanitarnego śmietnika usytuowanego w Tychach przy ul. Tischnera. Przeprowadzono kontrolę sanitarną w obecności przedstawiciela Spółdzielni Mieszkaniowej. Podczas kontroli stwierdzono brak zasadności interwencji. W wiacie śmietnikowej ustawione były trzy pojemniki na odpady wypełnione częściowo, natomiast przed wiatą ustawione były trzy pojemniki na odpady segregowane. Podłoże wiaty śmietnikowej oraz otoczenie nie zaśmiecone; nie stwierdzono wyczuwalnego odoru. Przekazano również skarżącemu, iż Państwowa Inspekcja Sanitarna nie jest Organem właściwym do którego skierował wniosek dotyczący zmiany lokalizacji śmietnika. Wskazano by skierował sprawę do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Tychach jako organu właściwego do załatwienia sprawy.

Jakość wody przeznaczonej do spożycia i wykorzystywanej do kąpieli i rekreacji

Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tychach sprawuje nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r., poz. 195) oraz ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r., poz. 2028). Wymagania dotyczące jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi określone są w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz. 2294);

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę w rozumieniu ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków należy do zadań własnych gminy. Dystrybucją wody przeznaczonej do spożycia zajmuje się Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. z siedzibą przy ul. Sadowej 4 w Tychach.

Mieszkańcy miasta Tychy zaopatrywani są w wodę pochodzenia powierzchniowego kupowaną od Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Katowicach, mieszkańcy dzielnic: Wilkowyje oraz Mąkołowiec do ul. Powstańców zaopatrywani są w wodę pochodzenia podziemnego z ujęcia wody „Leśna” w Tychach należącego do RPWiK w Tychach. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi - woda jest w pełni bezpieczna dla zdrowia (zdatna do spożycia) jeśli spełnia określone w nim wymagania. Podstawowym kryterium, jakie powinna spełniać woda do spożycia jest brak mikroorganizmów chorobotwórczych i pasożytów, wszelkich substancji w stężeniach stanowiących potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz brak agresywnych właściwości korozyjnych.

Podstawę zapewnienia odbiorcom bezpiecznej wody do spożycia w 2020 r. stanowiły badania wykonywane w ramach kontroli wewnętrznej przez przedsiębiorstwa wodociągowo - kanalizacyjne, jak również badania realizowane w ramach nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tychach.

Badania jakości wody przeznaczonej do spożycia w ramach kontroli wewnętrznej prowadzone były na podstawie uzgodnionych wcześniej z PPIS w Tychach harmonogramów

pobierania próbek wody, zgodnie z częstotliwością i zakresem określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia.

Próbki wody badane były w akredytowanych laboratoriach posiadających system jakości badań wody zatwierdzony przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Próbki wody badane były w laboratorium:

- Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Tychach,
- JARS S.A., Filia Południe z siedzibą przy ul. Fabrycznej 7 w Mysłowicach,
- Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Lędzińskiej 8 w Lędzinach,
- Wydział Badania Wody z siedzibą w Katowicach przy ul. Żeliwnej 38,
- Wydział Badania Wody Laboratorium Goczałkowice z siedzibą w Goczałkowicach-Zdroju przy ul. Jeziornej 5,
- Wydział Badania Wody Laboratorium Maczki z siedzibą w Sosnowcu przy ul. Wodociągi 4
- SGS Polska Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Cieszyńskiej 52a w Pszczynie.

W ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa wodociągowe przekazywały do PPIS w Tychach sprawozdania z badań.

Jakość fizykochemiczna i mikrobiologiczna badanych próbek wody (w ramach kontroli urzędowej i wewnętrznej) nie budziła większych zastrzeżeń, w pobranych próbkach wody nie stwierdzono przekroczeń, które mogłyby zagrozić zdrowiu osób spożywających tą wodę oraz pogorszyć jej ocenę organoleptyczną dokonywaną przez konsumentów.

W razie stwierdzonych nieprawidłowości każdorazowo podejmowano działania zmierzające do ich usunięcia (płukanie, dezynfekcja sieci), co potwierdzane było ponownym badaniem próbki wody. Powtórne badania nie wykazały przekroczeń parametru.

W 2020 r. nie zgłoszono żadnej interwencji na złą jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie miasta Tychy.

Pływalnie / baseny kąpielowe

- Na terenie miasta Tychy znajduje się 7 obiektów
- 1 kryta pływalnia,
- 1 park wodny
- 3 baseny hotelowe
- 2 baseny szkolne – Sportowa Szkoła Podstawowa Nr 19 w Tychach; Zespół Szkół nr 5 przy ul. Edukacji 11

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015r. poz. 2016) za zapewnienie bezpieczeństwa kąpiących się osób jest odpowiedzialny administrator obiektu, który prowadzi kompleksową kontrolę jakości wody na pływalniach oraz odpowiada za jakość usług świadczonych w obiektach.

W 2020 r. zarządzający pływalniami wykonywali w miarę możliwości badania zgodnie z harmonogramem uzgodnionym i zatwierdzonym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Tychach. Wszystkie przeprowadzone badania jakości wody na pływalniach były realizowane przez laboratoria, które posiadają akredytację Polskiego Centrum Akredytacji na wykonywanie badań odpowiadających metodykom referencyjnym analiz wody na pływalniach. Sprawozdania z badań jakości wody na pływalniach wykonywane w ramach kontroli wewnętrznej przekazywane były do PPIS w Tychach. Zakresy i częstotliwość badań wody były zgodne z wymaganiami mikrobiologicznymi i fizykochemicznymi wody na

pływalniach, w tym wody doprowadzanej na pływalnię, określonymi w zał. nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. W przypadku nieprawidłowych wyników badań zarządzający podejmowali działania naprawcze, a informacje o podjętych działaniach naprawczych przekazywano na bieżąco PPIS w Tychach. Zarządzający prowadzili w sposób udokumentowany bieżącą obserwację wody na pływalni oraz wykonywali bieżące pomiary (pH, potencjał redoks, chlor wolny, chlor związany) zapisywane w odpowiednich rejestrach. Zgodnie z rozporządzeniem zarządzający pływalnią zamieszczali na tablicy informacyjnej aktualne komunikaty o jakości wody na pływalni oraz zbiorczą ocenę roczną wody na pływalni wydaną przez PPIS w Tychach.

Kąpielisko

W dniu 20 czerwca zostało otwarte kąpielisko „Paprocany” w Tychach, które miało funkcjonować do 31 sierpnia 2020 r.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji (MOSiR) w Tychach w porozumieniu z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Tychach ustalił harmonogram pobierania próbek wody w sezonie kąpielowym z kąpieliska OW Paprocany w Tychach w terminach 7 i 28 lipca 2020r. oraz 17 sierpnia 2020 r.

Przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego w ramach kontroli urzędowej przeprowadzonej 15 czerwca 2020 r. upoważnieni pracownicy PSSE w Tychach dokonali oceny wizualnej kąpieliska oraz pobrali próbkę wody do badań. Na podstawie otrzymanych wyników PPIS w Tychach 18 czerwca 2020 r. wydał orzeczenie o przydatności wody do kąpeli, zgodnie z wymaganiami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli.

W lipcu i sierpniu w ramach kontroli wewnętrznej pobrano próbki oraz dokonano oceny wizualnej. Wszystkie próbki spełniały wymagania zawarte w ww. rozporządzeniu, w związku z czym PPIS w Tychach w każdym z tych przypadków stwierdził przydatność wody do kąpeli. Orzeczenia każdorazowo wysyłane były do organizatora kąpieliska oraz Prezydenta Miasta Tychy. Kąpielisko było otwarte do dnia 21 sierpnia 2020r.

Na podstawie oceny wizualnej dokonanej 21 sierpnia 2020 r. organizator kąpieliska poinformował PPIS w Tychach o zakwicie sinic w kąpielisku. Przeprowadzona kontrola urzędowa potwierdziła nieprzydatność wody do kąpeli z powodu zakwitu sinic w ilości powodującej zmianę barwy i mętności. Ze względu na naruszenie przepisów rozporządzenia 21 sierpnia wydano decyzję administracyjną o tymczasowym zakazie kąpeli z terminem natychmiastowej wykonalności oraz nakazano:

- ustalić przyczynę zanieczyszczenia wody i podjąć działania dla ochrony zdrowia ludzkiego i poprawy jakości wody,
- powiadomić osoby korzystające z kąpieliska o braku przydatności wody do kąpeli do czasu uzyskania pozytywnych wyników badania wody,
- powiadomić PPIS w Tychach o wykonywanych działaniach,
- umieścić informacje o zakazie kąpeli w miejscu oznaczenia kąpieliska oraz w jego pobliżu.

Jednocześnie poinformowano Prezydenta Miasta Tychy o zakazie kąpeli i umieszczono stosowną informację na stronie internetowej PSSE w Tychach, portalu społecznościowego Facebook oraz internetowym serwisie kąpieliskowym. Do końca sezonu letniego kąpielisko nie zostało otwarte.

Dla kąpieliska Ośrodek Wypoczynkowy Paprocany – Jezioro Paprocany, zlokalizowanego przy ul. Parkowej 17 w Tychach, po obliczeniu wartości percentyla jakość wody w kąpielisku pod względem mikrobiologicznym ocenia się jako doskonałą.

4. ODDZIAŁ LABORATORYJNY

Oddział Laboratoryjny PSSE w Tychach wykonuje badania dotyczące zagrożeń zdrowotnych i oceny higienicznej środowiska wody, zagrożeń wynikających z nosicielstwa zarazków schorzeń jelitowych oraz warunków środowiska (w zakresie pomiarów hałasu i stężenia tlenu węgla). Zadania te realizowane są w dwóch Sekcjach: Sekcji Badań Higieny Komunalnej i Środowiska (OL/KŚ) oraz Sekcji Badań Chorób Zakaźnych i Zakażeń (OL/B).

W związku z ogłoszeniem w 2020 r. stanu epidemii w kraju, personel laboratorium został zaangażowany głównie w prace epidemiologiczne związane z przeciwdziałaniem epidemii koronawirusa SARS-CoV-2. Jednocześnie badania były wykonywane, ale w bardzo ograniczonym zakresie.

Oddział Laboratoryjny posiada odpowiednie zasoby tzn. personel posiadający właściwe wykształcenie i kwalifikacje, pomieszczenia i warunki środowiskowe monitorowane na bieżąco oraz wyposażenie pomiarowe, które jest unowocześniane na bieżąco w miarę potrzeb i możliwości. Obecnie w Oddziale Laboratoryjnym funkcjonuje system zarządzania zgodny z wymaganiami znowelizowanej normy PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących”.

Głównym celem działalności Oddziału Laboratoryjnego jest osiągnięcie i utrzymanie wysokiego poziomu jakości wykonywanych badań i usług świadczonych klientom, który pozwala na uzyskanie ważnych dla klientów wyników przy jednoczesnym spełnieniu oczekiwań i wymagań klientów a także organów stanowiących i organizacji udzielającej uznania.

Oddział Laboratoryjny realizuje ten cel poprzez wykonywanie badań zgodnie z ustalonymi i wyspecyfikowanymi metodami stosując dobrą (profesjonalną) praktyką laboratoryjną oraz bieżące wewnętrzne i zewnętrzne potwierdzanie ważności wyników. Personel laboratoryjny posiada merytoryczne przygotowanie do rozwiązywania problemów klienta, a także systematycznie podnosi swoje kompetencje poprzez udział w szkoleniach zewnętrznych i wewnętrznych. Działalność laboratoryjna jest zorganizowana i prowadzona w taki sposób, aby była zachowana integralność systemu zarządzania podczas planowania i wdrażania zmian oraz aby były przestrzegane zasady polityki bezstronności i polityki poufności. Ustanowione właściwe procesy komunikacyjne w laboratorium oraz pomiędzy innymi współpracującymi z laboratorium komórkami organizacyjnymi przyczyniają się do zwiększenia skuteczności systemu zarządzania oraz spełnienia wymagań klienta. Ponadto Oddział Laboratoryjny systematycznie na bieżąco identyfikuje i rozpatruje ryzyka oraz szanse związane z działalnością laboratoryjną.

Uzyskane wyniki badań pozwalają Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tychach na monitorowanie sytuacji epidemiologicznej i sanitarnej powiatu, jej obiektywną ocenę oraz podejmowanie niezbędnych i właściwych działań interwencyjnych.

Formalnym potwierdzeniem kompetencji laboratorium jest posiadany Certyfikat Akredytacji Nr AB 500 nadany przez organizację udzielającą uznania jakim jest Polskie Centrum Akredytacji. Obecnie Oddział Laboratoryjny pracuje w V cyklu akredytacji.

Aktualny Zakres akredytacji jest dostępny na stronie internetowej PCA: www.pca.gov.pl, w zakładce: akredytowane podmioty → laboratoria badawcze.

W miarę potrzeb Oddział Laboratoryjny wdraża opublikowane nowe lub znowelizowane metodyki badawcze i tak w 2020 r. laboratorium uzyskało akredytację na znowelizowaną normę PN-EN ISO 11731:2017-08+AP1:2019-12 do oznaczania bakterii z rodzaju Legionella w wodzie.

W 2020 r. wykonywano badania wody dla obszaru działania PSSE w Tychach i PSSE w Katowicach, pomiary natężenia hałasu w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi (w ramach interwencji) dla obszaru działania PSSE w Rybniku oraz badania kału i skuteczności procesów sterylizacji dla obszaru działania PSSE w Tychach, PSSE w Rybniku i PSSE w Wodzisławiu Śląskim. Jednak z powodu pandemii ilość wykonanych badań w 2020 r. była dużo niższa w porównaniu z poprzednimi latami.

Łączną liczbę i kierunki badań dla ww. obszaru działania PSSE przedstawia poniższa tabela.

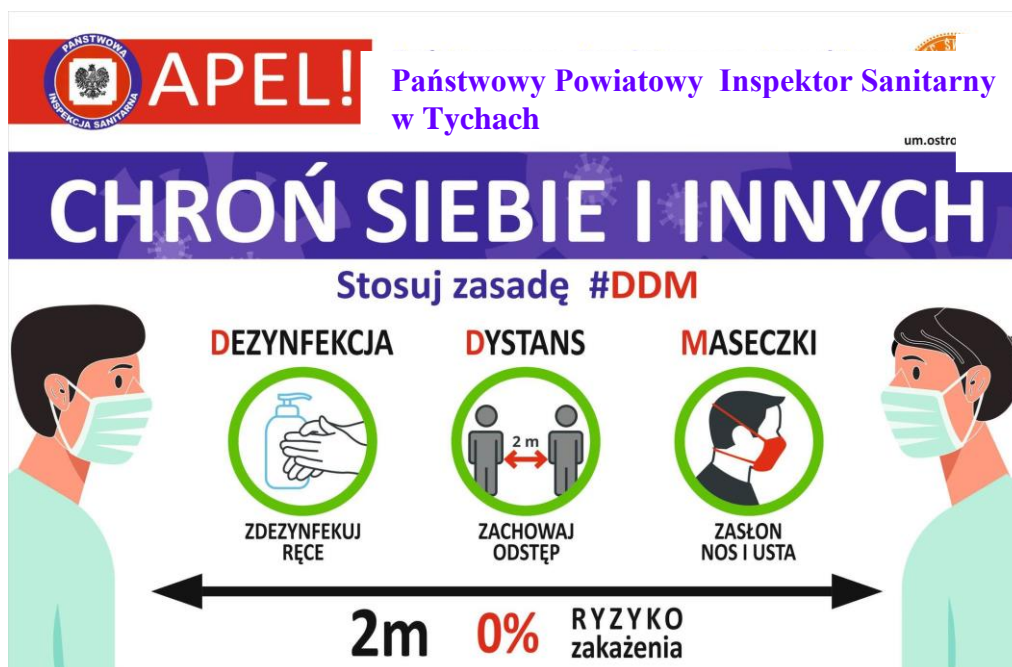
Sekcja	Rodzaj badań	Liczba badań	Liczba oznaczeń
Sekcja Badań Higieny Komunalnej i Środowiska (OL/KŚ)	Badania próbek wody z ujęć powierzchniowych i głębinowych, sieci wodociągowej, wody przeznaczonej do kąpielii (kąpieliska, miejsca wykorzystywane do kąpielii i baseny kąpielowe) obejmujące: PARAMETRY FIZYCZNE: barwa, mętność, odczyn (pH), potencjał redox, przewodność smak, zapach, zawiesiny PARAMETRY CHEMICZNE: jon amonowy, azotany, azotyny, Biochemiczne zapotrzebowanie tlenu, chlorki, chlor wolny i ogólny, chlor związany, glin, indeks nadmanganianowy, mangan, siarczany, tlen rozpuszczony, wapń i magnez (zawartość sumaryczna) – twardość, żelazo PARAMETRY BAKTERIOLOGICZNE: Bakterie grupy coli, Escherichia coli, Clostridium perfringens łącznie ze sporami, Enterokoki, Gronkowce koagulazo-dodatnie, Legionella, Ogólna liczba bakterii na agarze odżywczym, Pseudomonas aeruginosa	1090	2921
	HAŁAS w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi w ramach zleceń klienta wewnętrznego (interwencje)	2	2

<p>Sekcja Badań Chorób Zakaźnych i Zakażeń (OL/B)</p>	<p>BIEGUNKI – badanie dzieci chorych do drugiego roku życia w kierunku pałeczek Salmonella, Shigella, Yersinia, Escherichia coli z grupy: O25, O26, O44, O55, O86, O111, O114, O119, O124, O125, O126, O127, O128, O142, O157 i innych pałeczek z rodziny Enterobacteriaceae.</p> <p>CHORZY – badanie osób z objawami chorobowymi wskazującymi na zakażenie pałeczkami Salmonella, Shigella, Yersinia i Escherichia coli z grupy: O157 i innych pałeczek z rodziny Enterobacteriaceae.</p> <p>OZDROWIENICY – badanie osób, u których stwierdzono obecność pałeczek Salmonella i Shigella po leczeniu oraz po ustąpieniu objawów chorobowych</p> <p>NOSICIELE - badanie osób bez objawów chorobowych, w organizmach których bytują i rozmnażają się pałeczki Salmonella i Shigella</p> <p>STYCZNOŚĆ - badanie osób bez objawów chorobowych, które pozostawały w bezpośredniej lub pośredniej styczności z osobą chorą, u której stwierdzono obecność pałeczek Salmonella i Shigella</p> <p>KLASYFIKACJA SZCZEPÓW - potwierdzenie biochemiczne i serologiczne, wyhodowanych przez laboratoria spoza Inspekcji Sanitarnej, szczepów Salmonella, Shigella, Escherichia coli</p> <p>BRANŻOWCY - badanie osób zdrowych w celu wyeliminowania nosicielstwa pałeczek Salmonella i Shigella</p> <p>BADANIE WSKAŹNIKÓW BIOLOGICZNYCH kontroli skuteczności sterylizacji przeprowadzanych w autoklawach (Sporal A) i sterylizatorach (Sporal S)</p> <p>BADANIE W KIERUNKU PASOŻYTÓW PRZEWODU POKARMOWEGO - wykrywanie i różnicowanie jaj, cyst i członów pasożytów przewodu pokarmowego w kale, jaj pasożytów przewodu pokarmowego w wymazie z fałd okołoodbytniczych oraz na wykrywanie obecności w kale antygenu Giardia lamblia metodą immunochromatograficzną</p> <p>BADANIA WIRUSOLOGICZNE kału w kierunku rotawirusów i adenowirusów</p>	<p>5299</p>	<p>49879</p>
---	---	-------------	--------------

5. OCENA WARUNKÓW ZDROWOTNYCH ŚRODOWISKA PRACY, PRZESTRZEGANIA PRZEPISÓW DOTYCZĄCYCH SUBSTANCJI CHEMICZNYCH I ICH MIESZANIN ORAZ PRZESTRZEGANIA ZAKAZU WYTWARZANIA I WPROWADZANIA DO OBROTU ŚRODKÓW ZASTĘPCZYCH

Działania związane ze stanem epidemii Covid-19

Od 12.03.2020 r. w związku z wystąpieniem stanu epidemii pracownicy Sekcji Higieny Pracy byli bezpośrednio zaangażowani w działania przeciwepidemiczne: przeprowadzane były wywiady epidemiologiczne z osobami, które uzyskały wynik pozytywny w kierunku SARS-CoV-2 w celu objęcia ww. osób izolacją w warunkach domowych oraz objęcia kwarantanną osób z kontaktu. Sporządzane były decyzje nakazujące poddanie się obowiązkowej kwarantannie lub izolacji w warunkach domowych. W czasie przeprowadzania wywiadów i interwencji telefonicznych informowano obywateli o obowiązujących zasadach dotyczących minimalizacji ryzyka zakażenia wywołanego przez wirusa SARS-CoV-2 oraz o zasadach obowiązujących w czasie trwania kwarantanny lub izolacji w warunkach domowych. Powiadamiano obywateli o dostępnych aktualizacjach na temat koronawirusa publikowanych na stronach internetowych MZ i GIS. Komunikowano również o konieczności zainstalowania aplikacji Kwarantanna Domowa.

W ramach kontroli obowiązków nałożonych na pracodawców wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, przeprowadzono w zakładach pracy 9 wizytacji. Kontrole nie wykazały uchybień (w części zakładów polecono zwiększenie ilości punktów do dezynfekcji rąk, co zostało wykonane w trakcie kontroli). Rozpatrzono również i rozwiązano (bez kontroli bezpośredniej na obiektach) 1 skargę na zakład pracy skierowaną przez pracowników oraz 13 interwencji telefonicznych. W celu ich rozwiązania zwrócono się mailowo i telefonicznie do pracodawców o nadesłanie informacji o stosowanych w zakładach pracy procedurach dotyczących postępowania w czasie epidemii Covid-19.

Wnioski

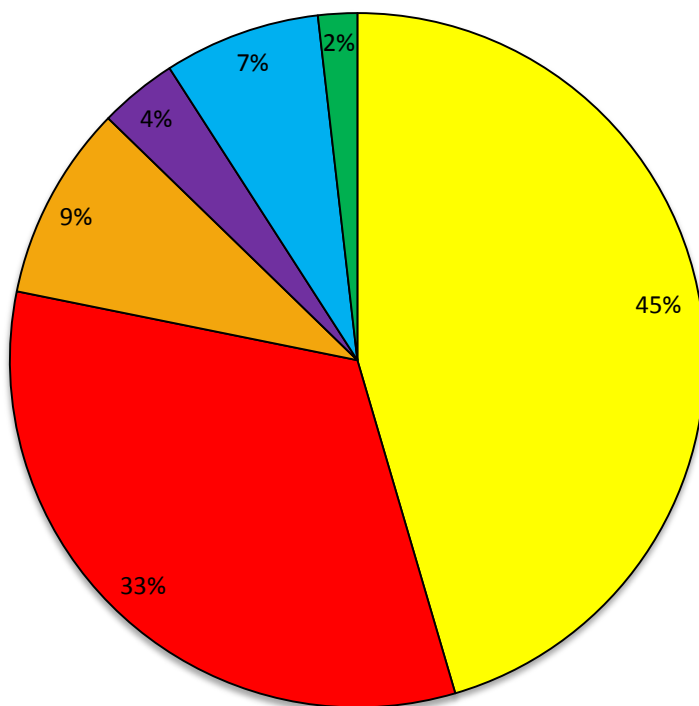
- W zakładach skontrolowanych w ramach spełnienia wymogów związanych z istniejącym stanem epidemii nie nałożono mandatów karnych (nie stwierdzono nieprawidłowości)
- W ramach akcji „mandat zaufania” przekazywano pracodawcom w trakcie kontroli ulotki dot. bezpiecznych zachowań w czasie epidemii.
- W ramach współpracy z zakładami pracy przekazywano informacje o materiałach publikowanych na stronach GIS pomocnych do opracowywania zakładowych procedur dotyczących postępowania w stanie epidemii.

W 2020 r. działalność w zakresie sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego nad warunkami higieny pracy w zakładach pracy została ograniczona w związku z wystąpieniem stanu epidemii wywołanej zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. Planowane kontrole w zakresie higieny pracy były prowadzone do początku marca 2020 r.

W Tychach nadzorem bieżącym objętych jest obecnie **258** podmiotów gospodarczych nadzorowanych ze względu na warunki zdrowotne środowiska pracy lub wprowadzanie do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin. W zakładach tych zatrudnionych jest ogółem **29 842** pracowników.

W 2020 r. przeprowadzono **25** kontroli w **24** zakładach pracy. W związku ze stwierdzeniem naruszenia przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w środowisku pracy lub z zakresu substancji chemicznych i ich mieszanin, wydanych zostało **19** decyzji dotyczących usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Decyzje te zawierały **55** nakazów.

Stwierdzone nieprawidłowości

- w zakresie złego stanu higienicznosanitarnego pomieszczeń
- w zakresie badań i pomiarów oraz przekroczeń normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia
- w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin
- brak lub niewłaściwa ocena ryzyka zawodowego
- w zakresie czynników rakotwórczych
- w zakresie czynników biologicznych

Czynniki szkodliwe dla zdrowia

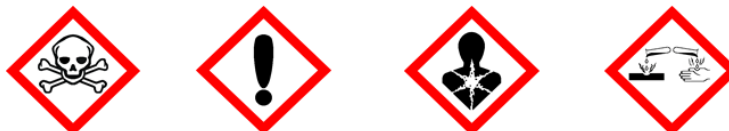
Przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy stwierdzone są w **44** zakładach, głównie w zakresie: hałasu oraz w mniejszym stopniu w zakresie drgań mechanicznych, promieniowania optycznego nielaserowego i czynników chemicznych. W warunkach tych pracowały **1173** osoby.

Piktogramy określające rodzaj zagrożenia stwarzanego przez substancje chemiczne i ich mieszaniny:

Piktogramy dla zagrożeń fizykochemicznych

Piktogramy dla zagrożeń dla zdrowia

Piktogram dla zagrożenia dla środowiska

Znak ostrzegający przed zagrożeniem biologicznym:

Przykładowe znaki nakazujące stosowanie środków ochrony indywidualnej:

Choroby zawodowe

W 2020 r. stwierdzonych zostało **15** chorób zawodowych w **9** zakładach pracy, w tym: **11** przewlekłych chorób obwodowego układu nerwowego wywołanych sposobem wykonywania pracy, **2** przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy, **1** uszkodzenie słuchu spowodowane hałasem, **1** choroba skóry.

Środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne (tzw. dopalacze)

W 2020 r. na terenie powiatu nie stwierdzono działania obiektów, w których wprowadzane są do obrotu środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne.

6. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Zadania wykonywane w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego podejmowane są wyłącznie na wniosek zainteresowanych podmiotów lub organów prowadzących postępowanie główne i mają charakter prewencyjny, zmierzający do zapewnienia właściwego stanu sanitarno-higienicznego w projektowanych i realizowanych obiektach, a także ochrony zdrowia ludzi przebywających w sąsiedztwie planowanych przedsięwzięć. Ze względu na ogłoszenie w marcu 2020r. stanu epidemii wywołanym zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 działania sekcji skierowane były głównie na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem epidemii. Podejmowane były czynności związane z przeprowadzaniem wywiadów epidemiologicznych u osób, które uzyskały wynik dodatni w kierunku SARS-CoV-2 i osób ze styczności, kierowaniem osób ze styczności do odbycia

kwarantanny domowej, uczestniczono w postępowaniach administracyjnych związanych z nakładaniem kar za złamanie obostrzeń oraz współpracowano z sekcją Epidemiologii w innych postępowaniach.

Nie mniej jednak działania statutowe sekcji były podejmowane ze względu na wykonywanie zadań niezbędnych do zapewnienia pomocy obywatelom z zakresu ochrony środowiska, budownictwa oraz planowania i zagospodarowania przestrzennego.

Podstawę działalności inwestycyjnej stanowi planowanie przestrzenne, które ma za zadanie realizować zasadę ładu przestrzennego, zrównoważonego rozwoju oraz wprowadzać rozwiązania mające na celu ochronę środowiska, w tym zdrowie ludzi. W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zaopiniowano **5** projektów planów zagospodarowania przestrzennego oraz **1** projekt zmiany studium uwarunkowań.

Przekazane do zaopiniowania projekty planów wskazywały zagospodarowanie zgodne ze stanem istniejącym, wyznaczały nowe tereny głównie pod zabudowę usługową i mieszkaniową, zakładały ochronę wybranych terenów przed wprowadzeniem zabudowy jako przeciwwagę dla procesów urbanizacyjnych oraz wprowadzały zmiany w zakresie układu komunikacyjnego w celu dostosowania go do obecnego i przyszłego zagospodarowania terenu. W każdym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego proponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Przedłożony do oceny projekt zmiany studium uwarunkowań dotyczył 4 obszarów, które nie były ze sobą wzajemnie powiązane, a miał na celu powiększenie obszarów aktywności usługowej i gospodarczej, zabudowy mieszkaniowej oraz zieleni o funkcji rekreacyjnej i sportowej.

Innymi działaniami zmierzającymi do poprawy stanu sanitarno-higienicznego jest opiniowanie i określanie warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Organ administracji prowadzący postępowanie w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko zasięgał opinii co do potrzeby przeprowadzenia takiej oceny dla **13** przedsięwzięć. Po przeanalizowaniu rodzaju i charakterystyki przedsięwzięcia, jego usytuowania oraz rodzaju i skali możliwego oddziaływania w **1** przypadku wyrażono opinię o potrzebie przeprowadzenia takiego postępowania określając jednocześnie zakres raportu.

Na kolejnym etapie postępowania tj. przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zwrócono się o zaopiniowanie warunków realizacji dla **2** przedsięwzięć. Przy uzgadnianiu zwracano uwagę na konieczność zapewnienia ludziom, przebywającym w sąsiedztwie inwestycji, odpowiednich warunków życia m.in. poprzez: zabezpieczenie przed hałasem, przed wpływem zanieczyszczenia powietrza oraz wód powierzchniowych i podziemnych, jak i właściwą gospodarką odpadami na etapie ich realizacji, eksploatacji oraz likwidacji.

Ważną rolę w zapewnieniu zdrowia publicznego odgrywa również prawidłowe zaprojektowanie obiektu budowlanego, a także jego wykonanie. W roku ubiegłym uzgodniono **12** projektów architektoniczno-budowlanych. Przy uzgadnianiu dokumentacji projektowych oceniano rozwiązania proponowane przez projektantów w aspekcie zagwarantowania odpowiednich warunków sanitarno-higienicznych w miejscach pobytu ludzi poprzez zastosowanie m.in. prawidłowej funkcji oraz warunków techniczno-użytkowych pomieszczeń, właściwych pod względem zdrowotnym materiałów budowlanych, właściwego oświetlenia oraz prawidłowej wymiany powietrza w projektowanych pomieszczeniach.

Na terenie miasta dokonano ogółem **77** odbiorów obiektów zgłoszonych przez inwestorów w myśl art. 56 ustawy Prawo budowlane lub ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Czynności odbiorowe mają na celu zapewnienie, aby nowy obiekt został przekazany do użytkowania w stanie zapewniającym możliwość utrzymywania w nim

właściwego stanu sanitarno-higienicznego tj. prawidłowego układu funkcjonalnego, właściwej wymiany powietrza, właściwego oświetlenia, wody o parametrach odpowiadających jakości wody do spożycia, prawidłowej gospodarki ściekami i odpadami. Po dokonaniu odbioru nadzór nad obiektem przejmuje właściwa sekcja nadzoru bieżącego.

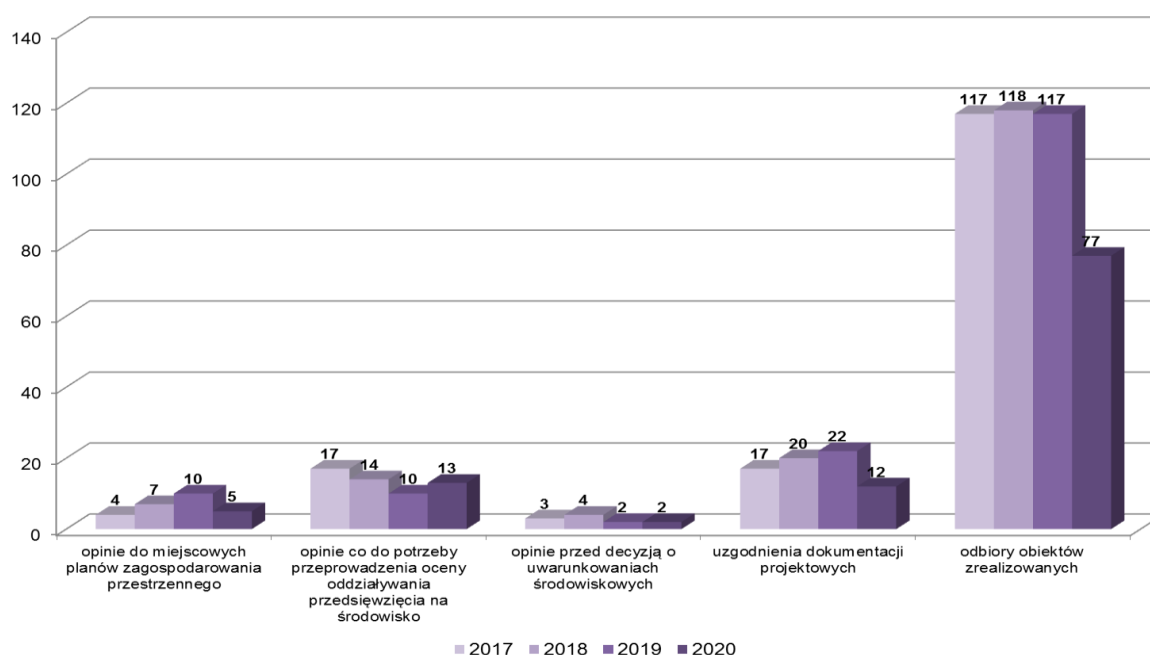
Tabela nr 1

Zestawienie liczbowe działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2020 r.:

Opinie dot. uzgodnienia planów zagospodarowania przestrzennego	5
Opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	13
Opinie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	2
Uzgodnienia dokumentacji projektowych	12
Odbiory obiektów zrealizowanych	77

Wykres nr 1

Działalność pionu Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w latach 2017 - 2020

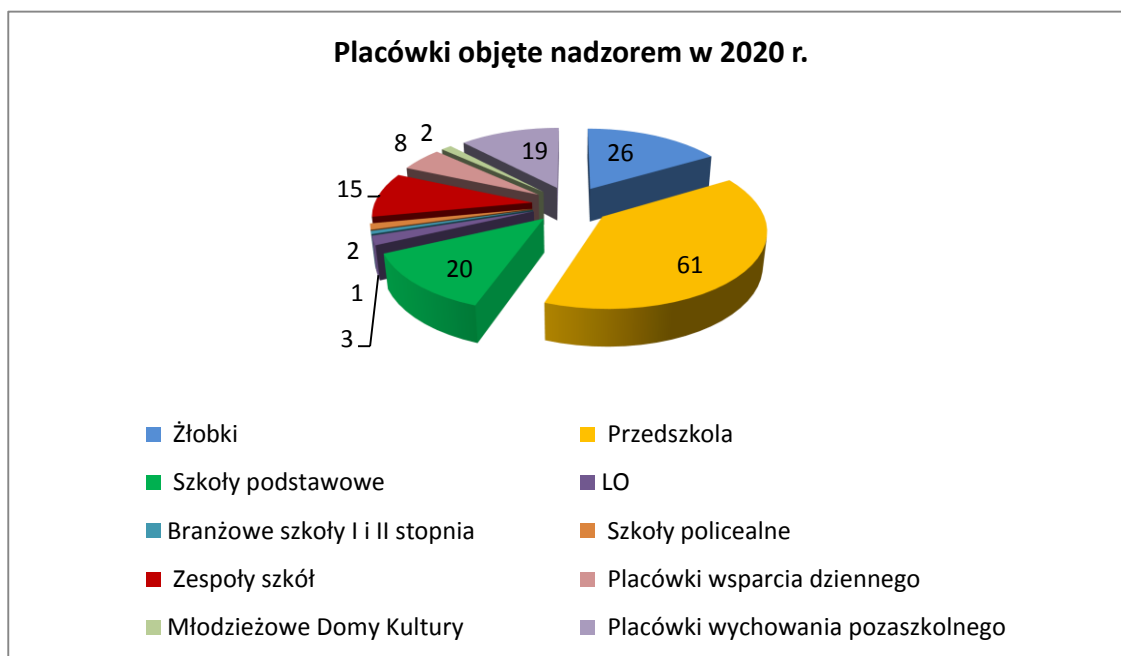
PODSUMOWANIE

Zadania wykonywane w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego mają charakter profilaktyczny, zmierzający do ochrony zdrowia ludzi przebywających w obszarze i sąsiedztwie planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych. Polegają one na kontroli przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesach planowania, projektowania i realizacji różnego rodzaju zamierzeń inwestycyjnych. Ze względu na ogłoszenie w marcu 2020 r. stanu epidemii wywołanym zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 podejmowanie działań statutowych sekcji było utrudnione, a przez pewien czas nawet zawieszono.

7. OCENA STANU SANITARNEGO PLACÓWEK DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2020 r. Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży bieżącym nadzorem sanitarnym objęła **158** placówki nauczania i wychowania z miasta Tychy. Placówki objęte stałym nadzorem sanitarnym to przede wszystkim żłobki, przedszkola, szkoły podstawowe, a także, placówki pracy pozaszkolnej i inne zakłady. Przeprowadzono **70** kontroli bieżącego stanu sanitarno-higienicznego.

W 2020 r. w związku z wprowadzoną zmianą do ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, PPIS w Tychach przejął od ŚPWIS pod nadzór placówki, których organem założycielski lub prowadzącym jest powiat.

Skontrolowano:

1. Żłobki – 11
2. Przedszkola – 19
3. Szkoły podstawowe – 14
4. LO – 3
5. Branżowe szkoły I i II stopnia - 1
6. Zespół Szkół – 5
7. Placówki wsparcia dziennego - 1
8. Placówki wychowania pozaszkolnego - 16

Przeprowadzone kontrole sanitarne nie wykazały nieprawidłowości bieżącego stanu sanitarnego i technicznego. W czasie kontroli szczególną uwagę zwracano na zaopatrzenie w środki do dezynfekcji rąk, powierzchni, sprzętów i urządzeń.

W 2020 r. dokonano oceny dostosowania mebli szkolnych do wzrostu uczniów. Pomiary przeprowadzono w 2 szkołach podstawowych (w 15 oddziałach), w których zmierzono **241** uczniów, z czego **123** uczniów siedziało w niedostosowanych meblach.

W związku z ogłoszeniem stanu epidemii działania sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży były skierowane na realizację zadań związanych z epidemią SARS-CoV-2.

Pracownicy sekcji brali udział w wideokonferencjach z udziałem dyrektorów przedszkoli i szkół poszczególnych delegatur Kuratorium Oświaty w związku

z rozpoczęciem nowego roku szkolnego 2020/2021 w czasie pandemii omawiając wytyczne MEN, MZ i GIS dla placówek publicznych i niepublicznych od 1 września 2020 r.

Zatwierdzane były również Procedury bezpieczeństwa na czas epidemii w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, które przygotowane zostały przez szkoły i przedszkola, odpowiadano na telefoniczne pytania dyrektorów dotyczące izolacji lub kwarantanny uczniów/ nauczycieli.

Na kwarantannę skierowano dzieci/uczniów/nauczycieli/personel z 80 placówek z powiatu tyskiego. Wydano 79 opinii o zawieszeniu zajęć lub o zdalnym nauczaniu.

8. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO – ZDROWOTNA

Działalność Sekcji Oświaty Zdrowotnej w 2020 r. była bardzo ograniczona, a następnie zawieszona. Wszelkie działania skierowane były na walkę z pandemią oraz akcje informacyjno- edukacyjne w mediach społecznościowych Facebook, Twitter oraz poprzez stronę internetową PSSE w Tychach. Na bieżąco zamieszczano wszystkie komunikaty Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia oraz informacje dotyczące prawidłowego zakładania, noszenia maseczki i rękawiczek ochronnych, technik dezynfekcji, bezpiecznych zachowań w przestrzeni publicznej, postępowania w przypadku zachorowania lub kontaktu z osobą zakażoną koronawirusem SARS-CoV-2.

Zaplanowane działania w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia wynikające z zapisów Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Narodowego Programu Zdrowia, Krajowego Programu Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV opracowanego na lata 2017-2021 oraz wytycznych Głównego Inspektoratu Sanitarnego w 2020 r. były realizowane w niewielkim zakresie.

Na 2020 r. zaplanowano realizację następujących programów edukacyjnych skierowanych do placówek oświatowo-wychowawczych:

- „Bieg po zdrowie”- program antytytoniowej edukacji zdrowotnej dla IV klas szkół podstawowych,
- „Klub Zdrowego Przedszkolaka”- promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci przedszkolnych i ich rodziców,
- „Skąd się biorą produkty ekologiczne”- zwiększenie świadomości i wiedzy dzieci przedszkolnych na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych,
- Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV- ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV, wzrost poziomu wiedzy nt. HIV/AIDS,
- „Podstępne WZW”- upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C,
- „ARS, czyli jak dbać o miłość?”- ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie,
- „Smak życia czyli debata o dopalaczach”- dostarczenie młodym ludziom podstawowych informacji na temat „dopalaczy” i zagrożeń wynikających z ich zażywania, a w konsekwencji zwiększenia ostrożności i zmniejszenia otwartości na kontakty z tymi produktami,
- „Trzymaj Formę!”- edukacja, w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety,

- „Znamię! Znam je?”- upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych wiedzy o nowotworach złośliwych i kształtowanie prozdrowotnych zachowań.

Wszystkie programy na czas pandemii zostały zawieszane, niektóre placówki zdecydowały się realizować zdalnie wybrane elementy danego programu.

Oprócz działań programowych, zaplanowane były również akcje prozdrowotne. Niewiele z nich udało się zrealizować.

W okresie od stycznia do marca udało się zrealizować kilka zaplanowanych przedsięwzięć prozdrowotnych. W ramach projektu „Mama i dziecko” realizowanego przez szkołę TEB Edukacja oraz Miejską Bibliotekę Publiczną w Tychach w dniu 27.01.2020 r. odbyło się spotkanie pracowników PSSE w Tychach z mamami dzieci w wieku od 0 do 4 lat. Sekcja Oświaty Zdrowotnej PSSE w Tychach przygotowała dla mam prezentację pt. „Alfabet zdrowia”, która poruszała następujące tematy: A jak antybiotykoterapia, B jak badam się, C jak cytologia, E jak e-papierosy, H jak higiena rąk, O jak odżywianie, R jak rzucanie palenia, S jak szczepienie, W jak wszawica, Z jak znamię.

Dla mam przygotowano kącik edukacyjny z ulotkami, a dla dzieci naklejki i kolorowanki. Podczas akcji prezentowano spoty edukacyjne dotyczące szczepień ochronnych oraz prezentowano baner „Jestem zaszczepiony mogę spać spokojnie!”

Dnia 28.08.2020 r. Sekcja Oświaty Zdrowotnej zorganizowała stoisko informacyjno-edukacyjne w centrum handlowym Gemini Park w Tychach. Na stoisku dostępne były materiały oświatowo-zdrowotne dotyczące m.in. prawidłowego noszenia maseczki ochronnej, profilaktyki rzucania palenia, prawidłowej techniki mycia rąk, profilaktyki wszawicy oraz

szczepień ochronnych. Podczas akcji rozdano klientom centrum handlowego ulotki dot. akcji pn. „Koronawirus. Przestrzegaj podstawowych zasad bezpieczeństwa i higieny”.

W dniu 9 marca 2020 r. pracownicy Sekcji Oświaty Zdrowotnej przeprowadzili zajęcia profilaktyczne dla uczniów Zespołu Szkół Nr 7 w Tychach. Lekcja dotyczyła szkodliwości palenia wyrobów tytoniowych oraz niebezpieczeństwa jakie niesie ze sobą eksperymentowanie z substancjami psychoaktywnymi. Zwrócono uwagę na zmiany w psychice i zachowaniu, jakie wywołuje używanie substancji psychoaktywnych, a także zaburzenie relacji rodzinnych i społecznych.

W części praktycznej każdy z uczniów mógł przetestować na sobie alkogogle i narkogogle, które symulują skutki używania narkotyków oraz alkoholu w dzień oraz w nocy. Uczniowie mogli zauważyć jak trudne jest wykonanie najprostszych czynności tj. przejście po prostej linii, pokonanie toru przeszkód czy odszukanie przedmiotu wśród rozrzuconych.

W ramach akcji ph. „Koronawirus. Przestrzegaj podstawowych zasad higieny” prowadzono dystrybucję ulotki informacyjno-edukacyjnej do ogółu społeczeństwa poprzez zamieszczenie jej na stronach placówek oświatowo-wychowawczych, urzędów miast i gmin, PCPR, MOPS, komend policji. Pracownicy PSSE w Tychach osobiście przekazywali ulotki do salonów fryzjerskich i kosmetycznych, sklepów spożywczych, zakładów żywienia zbiorowego, obiektów sportowych i rekreacyjnych, aptek, domów kultury, bibliotek, siłowni, hoteli, zakładów pracy, domów weselnych, hipermarketów, obiektów kultu religijnego. Celem akcji było przypomnienie społeczeństwu podstawowych zasad profilaktyki zakażeń koronawirusem.

Zaślaniaj usta i nos

- w miejscach ogólnodostępnych m.in. w sklepie, galerii handlowej, targu, kościele i innych budynkach użyteczności publicznej
- w pojazdach komunikacji zbiorowej (w autobusie, tramwaju, pociągu itp.)
- w samochodzie – dotyczy sytuacji, kiedy jedziesz z osobą z którą nie mieszkasz

Zwróć uwagę czy prawidłowo nosisz maseczkę

- zaślaniaj zarówno usta jak i nos
- unikaj dotykania maseczki podczas jej używania
- niewłaściwe stosowanie maseczek może zwiększyć ryzyko infekcji

Zachowaj bezpieczną odległość od innych min. 1,5 metra. Unikaj dużych skupisk ludzkich

Często myj ręce - minimum 30 sekund, wodą z mydłem lub dezynfekuj je środkiem na bazie alkoholu (60%)

Unikaj dotykania dłońmi oczu, nosa i ust
- w ten sposób możesz przenieść wirusa
Podczas kichania i kaszlu zakrywaj usta i nos chusteczką lub zgięciem łokcia

Do Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej przekazano ulotkę Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dot. pomocy osobom w kwarantannie.

W grudniu 2020 r. rozpoczęto realizację kampanii Ministerstwa Zdrowia pt. „#Szczepimy Się”. W mediach społecznościowych Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tychach na bieżąco umieszczano spoty i materiały kampanijne.

